

2420_01 Regional iqtisadiyyatın idarə edilməsi

1. Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı neçənci illəri əhatə edir ?

- A) 2005-2007 C) 2003-2005 E) 2001-2003
B)) 2004-2008 D) 2002-2006

2. Ölkəmizdə proqramlarla idarəetmə formasının müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsi və Dövlət Proqramının sonrakı illərdə də müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsi əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır? (Biri səhvdir).

- A) çalışan kadrlardan
B) çalışanların biliyindən və təşkilatçılıq qabiliyyətindən
C)) çalışanlar içərisində xarici kadrların çoxluğundan
D) idarəetmə sahəsində qabaqcıl xarici təcrübənin istifadəsindən
E) ölkəmizin özünün müsbət təcrübəsinin təhlil edilməsindən

3. Regional idarəetmə aşağıdakı konseptual məsələlərin əsaslandırılmasına xüsusi yer verir? (Səhv olanı göstər).

- A) Respublikada sosial-iqtisadi inkişafın tənzim və idarə olunması forması kimi ölkə miqyasında , mərkəzində regional problemlər duran strateji planların hazırlanması və tətbiqi gələcəkdə də davam etdirilməlidir
B) Regional inkişafı dövlət tənzim və idarəetməsi indi olduğu kimi yalnız inzibati rayon və şəhər miqyası ilə məhdudlaşdırıla bilməz
C) Dövlət proqramı dəyişilməz deyil, onlar çoxsaylı daxili və xarici amillərin təsiri altında özünün yerinə yetirilməsi gedişində daim dəyişir və təkmilləşir.
D)) Dövlət proqramları dəyişilməzdir, onlar çoxsaylı daxili və xarici amillərin təsiri altında özünün yerinə yetirilməsi gedişində daim sabitdir
E) Regional idarəetmənin normativ hüquqi bazasının möhkəmlənməsinə, şəhərlərin və kəndlərin inkişafını, şəhərlə kənd arasında münasibətləri tənzimləyən , regional inkişaf proqramlarının hazırlanması və tətbiqi qaydalarını müəyyən edən qanunların qəbul edilməsinə ciddi ehtiyac vardır.

4. Dövlətin regional iqtisadiyyata müdaxiləsi istifadə etməklə həyata keçirilir.

- A)) Həm sadə, həm də ərazi miqyasında müxtəlif metodlardan
- B) Yalnız sadə miqyasda metodlardan
- C) Yalnız ərazi miqyasındakı metodlardan
- D) Əhalinin inkişaf səviyyəsi və ərazi miqyasındakı metodlardan
- E)) Əhalinin inkişaf səviyyəsi, sadə və ərazi miqyasındakı metodlardan

5. Demokratik dövrlərdə ərazi miqyasında iqtisadiyata dövlət müdaxiləsinin mühüm istiqamətlərindən biri olmaqla siyasət, iqtisadiyyatın tənzim və idarə olunması məsələləri gətirdikcə artan aktuallıq kəsb edir.

- A) milli C) xarici E)) regional
- B) yerli D) daxili

6. Demokratik cəmiyyətdə elmi, elmi-metodiki və tədris-metodiki xarakterli ədəbiyyatlarda, ölkənin iqtisadiyyatının ərazi təşkili və idarə olunması sistemində aşağıdakı anlayışlara tez-tez rast gəlinir (Biri səhvdir).

- A) region C)) regional sosiologiya E) regional idarəetmə
- B) regional siyasət D) regional iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi

7. Azərbaycanca regional idarəetmənin düzgün təşkili və regional sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsi neçənci illərə təsadüf edir?

- A) XIX əsrin 50-60 cı illərinə
- B) XIX əsrin 70-80 ci illərinə
- C)) XX əsrin 70-80 ci illərinə
- D) XVIII əsrin 50-60 cı illərinə
- E) XX əsrin 50-60 cı illərinə

8. Regional siyasət aparılması və regional iqtisadiyyatın idarə olunmasının nəzəri-metodoloji və təcrübi baxımdan xüsusi aktuallıq kəsb etməsi hansı fərqlərdən irəli gəlir? (Səhvi göstər)

- A)) əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasından , işsizliyin azalmasından
- B) müasir dövrdə demokratik cəmiyyət quruculuğundan
- C) dünya iqtisadi sisteminə inteqrasiyanın güclənməsindən

D) dövlət ərazi idarəetmə sisteminin inkişafından

E) regionların təbii iqlim şəraitində və inkişafında mövcud olma kəskin fərqlərdən

9. Müasir dövrdə respublika iqtisadiyyatının tənzim və idarə olunması zamanı fərqləri nəzərə alınmalıdır?

A) iqlim

B) landşaft

C) iqtisadi rayon

D) region

E) şəhər

10. Ölkəmizdəki ayrı-ayrı inzibati və iqtisadi rayonlar hansı göstəricilərinə görə fərqlənirlər (Biri yalnızdır)?

A) təbii imkanlarına

B) istehsalın ixtisaslaşması istiqamətlərinə

C) nəqliyyat-coğrafi şəraitinə

D) əhalini adət-ənənələrinə

E) ərazidə yaşayan etnik qruplara görə

11. Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı və ərazi təşkilində ziddiyətlər bir əsrdən çox müddət ərzində iqtisadi rayonu ilə digər rayonlar arasında məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsində kəskin fərqlərin olması ilə nəticələnmişdir.

A) Gəncə-Qazax

C) Nazçıvan

E) Lənkəran

B) Abşeron

D) Şəki-Zaqatala

12. Neçənci ildə Azərbaycanda istehsal olunan sənaye məhsullarının 73%-i Abşeron iqtisadi rayonunun ərazisinə düşüb?

A) 1970

C) 1969

E) 1980

B) 1965

D) 1975

13. Neçənci ildə Abşeron iqtisadi rayonunu sənaye məhsulu istehsalında xüsusi çəkisi digər iqtisadi rayonlarla müqayisədə aşağı düşdü?

A)1985 C)1983 E)1981

B)1980 D)1988

14.Nçənci illərdə Azərbaycan yene de keçmiş SSRİ respublikaları arasında məhsuldar qüvvələri ən çox paytaxt şəhərində cəmlənmiş respublika olaraq qalırdı?

A)70 C)50 E))80

B)60 D)40

15.İdarəetmə nədir?

A)Təşkilatların qarşılıqlı əlaqə və münasibətlərinin idarə olunması prosesidir,

B)Subyektlərlə obyektlər arasında olan ziddiyətli məsələlərin idarə olunması prosesidir.

C)Rayonlar, şəhərlər, iqtisadi regionların qarşılıqlı təsirinin idarə olunmasıdır

D)Hər bir ölkədə istehsalın inkişaf səviyyəsinin, ixtisaslaşmanın təhlili və öyrənilməsi

E))Subyektin obyektə məqsədəyönlü, təşkilədici və tənzimləyici təsir formasıdır

16.Azərbaycanın regionşünas alimlərinə aid olmayanı göstərin.

A)A.A.Nadirov C)Ə.X.Nuriyev E)N.Ə.Nəbiyev

B)S.K.Hüseynov D))S.T.Qəndilov

17.Ölkədə daha məqsədəyönlü , respublika regionlarının mövcud inkişaf vəziyyətini nəzərə alan təkmil regional siyasət aparmaq vacibdir və bu proses ilin axırlarından başlayaraq həyata keçirilir.

A)2001 C))2003 E)2005

B)2002 D)2004

18.Regional idarəetmə elminin predmeti?

A)Regionların qarşılıqlı əlaqə və münasibətlərinin idarə olunması

B))İnsanların regional əlaqə və münasibətlərini idarə olunması

C)Regionlarda insan və insan qrupları arasındakı mürəkkəb əlaqə və münasibətlərin idarə olunması

D)Regionlarda gəlir mənbələrinə və yaşayış tərzinə görə fərqlənən müxtəlif insan qrupları arasında münasibətlərin idarə olunması

E)Regionlarda əmək və ictimai həyat prosesində əmək və ictimai təşkilatlar arasındakı əlaqələrin idarə olunması

19. Metodologiya dedikdə nə başa düşülür?

A))Həqiqəti dərk etmək üçün istifadə olunan ümumi prinsiplərin və metodların məcmusu nəzərdə tutulur.

B)Müxtəlif xarakterli təhlillər aparmaq və çıxarılan nəticələri ümumiləşdirmək üçün istifadə olunan prinsiplərin və metodların məcmusu

C)Milli siyasətin mahiyyətini, məqsədini, sosial-iqtisadi siyasətdə yerini , inkişaf mərhələlərini öyrənmə prinsip və metodlarının cəmi

D) Regional siyasət və idarəetmənin metodoloji əsasları və problemini öyrənmə metodları məcmusu

E)Həqiqətləri dərk etmək üçün qarşılıqlı əlaqədə elmi-tədqiqat və tədris prosesinin öyrənilməsi

20. Regional siyasət və idarəetmənin metodoloji əsasını regional siyasət və idarəetmə sisteminin dünyanın və onun inkişaf meyllərinin izah olunmasına fəlsəfi yanaşması təşkil edir. Bu yanaşmanın iki metodologiyası fərqlənir

A)Ümumi fəlsəfi dialektiv materialist, marksist metodologiya

B)) Ümumi fəlsəfi dialektiv materialist,qeyri- marksist metodologiya

C) Xüsusi fəlsəfi dialektiv materialist, marksist metodologiya

D) Xüsusi fəlsəfi dialektiv materialist,qeyri- marksist metodologiya

E)Fəlsəfi dialektiv materialist,qeyri- marksist metodologiya

21. Regional siyasət və idarəetmənin əsas məqsədi?

A)regionlar arasındakı sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin və idarəetmə sisteminin məqsəd və vəzifələrinin region miqyasında həyata keçiməyi təmin etmək

B)idarəetmə obyektlərində , regionlarda baş verən dəyişiklikləri açkara çıxartmaq və ona təsir göstərməkdir

C)konkret bir məsələni aydınlaşdırmaq xarakteri və idarəetmənin bir çox məsələlərinin kompleks həlli baxımından istənilən nəticəni verməsidir

D))sosial-iqtisadi inkişaf səviyyəsinin dövrün tələblərinə uyğun səmərəli təşkil etmək

E)regional inkişafın dövlət tənzimlənmə və idarəetməsi , inzibati rayon, şəhər miqyası ilə məhdudlaşdırılması

22.Dövlətin iqtisadiyyata təsir formaları?

A) məhdud C))məqsədəyönlü E) heç biri

B)sərbəst D) tənzimləyici

23.Regionlarda müəssisə və təşkilatlar , insan və insan qrupları arasındakı əlaqə və münasibət forması ola bilməz

A) sahədaxili C) müxtəlif yaşayış məntəqələri arasında

B))etnik qruplar arasında D)qəsəbələrarası

E)regionlar arası

24.Regional idarəetmə ümumi idarəetmə elminin mühüm bir sahəsi kimistruktura malikdir

A)) mürəkkəb C) həm sadə, həm mürəkkəb

B)sadə D)daxili E)həm daxili , həm xarici

25Regional idarəetmə elmi bir çox nəzəri elmlərin kəsişmə məkanındadır və həmişəbiliklərin ümumiləşdirilməsi və istifadəsinə ehtiyac duyar.

A)nəzəri C)həm nəzəri, həm praktiki

B))praktiki D)dünya görüşü E) hamısı

26.Metodologiya haqqında biliklərdən yalnız olanı göstərin

A)Metodologiya ilə bağlı məsələlər regional siyasət və idarəetmə elminin ən az öyrənilmiş sahələrindən biridir

B)Metodologiya həqiqəti dərk etməyə gedən yolu göstərən kompasdır

C)) Metodologiya ilə bağlı məsələlər regional siyasət və idarəetmə elminin ən çox və geniş öyrənilmiş sahələrindən biridir

D) Metodologiya həqiqəti dərk etmək üçün istifadə olunana ümumi prinsiplərin və metodların məcmusudur.

E) Metodologiya elmi həqiqəti dərketmə prosesinin müəyyəmedici başlanğıcı , elmi dərketmənin və sosial həqiqətlərin obyektlərinin izahının konkret metodlar və vasitələr kompleksində reallaşan ümumi-nəzərə tələbdir.

27. Dialektiv materialist metodologiya regional idarəetmə zamanı birinci növbədə dövlət idarəcilik sisteminə xas olan tələblərə əməl olunmasını nəzərdə tutur.

Biri səhvdir.

A) Regional idarəetməyə dövlət siyasəti və idarəetməsinin mühüm daxili tərkib hissəsi kimi yanaşmaq

B) Dövlət idarəetməsini , o cümlədən regional idarəetməni cəmiyyətin normal inkişafı zərurətindən irəli gələn obyektivləşdirilmiş, qabaqcadan düşünülmüş bir fəaliyyət növü kimi başa düşmək.

C) Regional siyasi-sosial reallığın , təşkilati-idarəetmə strukturlarının , siyasi-hüquqi aktların, mərkəzi dövlət hakimiyyət orqanları ilə partiya və digər təşkilatlar , ictimai birliklər arasında regional idarəetmə münasibətlərinin müxtəlif formalarının olduğunu qəbul etmək.

D) Regional idarəetməyə dövlət siyasəti və idarəetməsinin mühüm daxili tərkib hissəsi kimi yanaşmamaq

E) Regional idarəetmənin nəzəri təhlilini hər bir konkret tarixi dövrün xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla aparmaq, başqa sözlə regional idarəetməyə tarixi yanaşma prinsipinə əməl etmək

28. Regional siyasət və idarəetmə müəyyən və obyektiv əsaslardan , prinsiplərdən ibarətdir. Bunlara aid olmayanı göstər.

A) Hər bir ölkənin regionları arasında məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsinə, istehsalın ixtisaslaşması istiqamətinə, əhəlinin tarixən toplanmış əmək vərdislərinə , adət-ənənələrinə, həyat səviyyəsinə görə əsaslı fərqlər mövcuddur

B) Regional idarəetmə ayrı-ayrı regionlar və orada gedən sosial-iqtisadi inkişaf prosesinə aid informasiyanın, xüsusiyə statistik materialların kompleks təhlilinə o qədər də ehtiyac duymur.

C) Regional idarəetmə elminin ümumi nəzəri-metodoloji əsasını hər bir ölkənin konstitusiyası, sosial-iqtisadi inkişaf və idarəetmə ilə əlaqədar qanunları , digər normativ-hüquqi aktlar təşkil edir.

D) Regional idarəetmə siyasi-hüquqi və iqtisadi-coğrafi əsaslar söykənir.

E) Regional idarəetmə demokratik mərkəziyyət prinsipi üzərində qurulur, yəni regionun təşəbbüskarlığını və mənafeyini ön plana çəkir.

29. Demokratik ölkələrdə neçənci illərdən başlayaraq sosial – iqtisadi inkişaf prosesinə dövlətin regional proqram məqsədi ilə yanaşması genişlənməmişdir?

- A) 1940 C) 1960 E) 1990
B) 1970 D) 1950

30. Regional idarəetmədətədqiqat vəsaitlərindən və üsullarından istifadə olunur?

- A) riyazi və statistik C) yalnız statistik E) hamısı
B) yalnız riyazi D) nəzəri praktiki

31. Regional siyasət və idarəetmə məsələlərinin işlənilib hazırlanmasına kompleks yanaşma əlaqədardır?

A) hər bir regionda müxtəlif təşkilat, müəssisə, insan və insan qruplarının mənafeyinin cəmlənməsi ilə

B) regional idarəetmənin başqa elmlər tərəfindən xüsusi olaraq öyrənilən xüsusiyyətlərinin həmin elmlərin yanaşmasının qarşılıqlı əlaqəsi ilə

C) təsərrüfatın ərazi təşkilinin tənzimlənməsinin mühüm formasına, kapitalist dövlətlərin məhsuldar qüvvələrin yeləşməsinə təsirinin vacib əlaməti ilə

D) regional siyasət və müvafiq idarəetmə sistemi demokratik cəmiyyətin inkişafının obyektiv qanunauyğunluqlarını və cəmiyyətin konkret dövrdə inkişafı xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla

E) regional idarəetmənin ölkənin regionlar arasında optimal inkişaf sürət və nisbətlərinin, regionların daxilində ayrı-ayrı təsərrüfat sahələrinin inkişafı ilə

32. Sistemli yanaşma nə üçün vacibdir?

A) müxtəlif təşkilat, müəssisə, insan və insan qruplarının mənafeyinin qorunması üçün

B) idarə edən və idarə olunan sistemləri qarşılıqlı əlaqədə işlək halda saxlamaq üçün daxili və xarici əlaqələrini inkişaf etdirmək və səmərəli təkmilləşdirmək üçün

C) Azərbaycanda məqsədəuyğun regional siyasətin, regional inkişafı dövlət tənzim və idarəetmə mexanizminin hazırlanması üçün

D) mövcud regional siyasət və regional inkişafın dövlət tənzimlənməsinin ümumiləşdirilmiş formada nəzəri metodoloji səpkidə verilməsi üçün

E) Dövlət Proqramında qarşıya qoyulmuş uzun müddətli strateji vəzifələrin yerinə yetirilməsi. Respublikada regional siyasət və idarəetmənin inkişafı üçün

33. Sistemli yanaşmanın əsas vəzifəsinə aid deyil?

A) Riyazi üsullardan maksimum istifadə etməklə kompleks təhlil aparmaq

B) İdarəetmənin konkret dövr üçün optimal məqsədini müəyyənləşdirmək

C) İdarəetmənin mürəkkəb problemlərini həll etmək və optimal məqsədə çatmaq üçün rəhbəri elmi cəhətdən əsaslandırılmış elmi fəaliyyət metodları ilə silahlandırmaq

D) Çəkilən xərcləri, riskin dərəcəsini müəyyən etmək

E) İdarəetmənin istənilən dövr üçün optimal məqsədini müəyyənləşdirmək

34. Modelləşdirmənin mahiyyəti nədir?

A) obyektin modelinin sadələşdirilməsi və praktiki olaraq tətbiqi

B) obyektin modelinin qurulması və optimal istifadəsinin tətbiqi

C) obyektin modelinin qurulması və praktiki olaraq tətbiqi

D) obyektin modelinin sadələşdirilməsi və optimal istifadəsi

E) obyektin modelinin sadələşdirilmiş şəkildə qurulması, optimal və praktiki olaraq tətbiqi

35. Neçənci illərdə riyazi modelləşmə daha geniş yayılmağa başladı?

A) XX əsrin 60-70 ci illərində

B) XX əsrin 50-60 cı illərində

C) XIX əsrin 70-80 ci illərinə

D) XIX əsrin 80-90 cı illərində

E) XVIII əsrin 60-70 ci illərindən

36.Regionların idarə olunmasında idrakın ümumi elmi alətlərindən istifadə olunur. Biri səhvdir.

- A) analiz və sintez
- B)) xüsusiyyətləşdirmə
- C) induksuya və deduksiya
- D) ümumiləşdirmə
- E) ümumidən xüsusiyyə və ya əksinə keçid

37.İdarəetmədə metod və vasitələri təkmilləşdirməyə ehtiyac yaradan amillərdən deyil?

- A) Regionların inkişafı
- B) Əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəlməsi
- C)) Regionların iqlim fərqləri
- D) İqtisadiyyatın həcmnin artması
- E)İnformasiya texnologiyalarının geniş tətbiqi

38.Regional iqtisadiyyatın idarəedilməsi obyektiv proseslərin qarşılıqlı təsiri nəticəsində formalaşır. Aid olmayanı göstərin.

- A)Ərazi əmək bölgüsünün inkişafı
- B))İstehsalın idarə olunmasında insan fəaliyyətinə dövlət tərəfindən qadağaların qoyulması
- C)İstehsalın idarə olunmasının insan fəaliyyətinin müstəqil sahəsinə çevrilməsi
- D)Regional iqtisadiyyatın formalaşması
- E)İdarəetmənin ümumi sisteminin sahə və ərazi yarım sistemlərinə bölünməsi

39.Ərazi dedikdə başa düşülür

- A)İnsanların və insan qruplarının yaşadığı müəyyən region
- B)Müəyyən bir sərhəd-əlamət və ya əlamətlərlə biri o birindən ayrılan torpaqdır
- C))Maddi dünyanın müəyyən bir hissəsidir

D)Müstəqil olaraq yalnız bir sahibkar tərəfindən istifadə oluna bilən torpaq sahəsidir

E)Sərhədləri yalnız dövlət orqanları tərəfindən müəyyən olunan sahələrdir

40."Hər addımdan bir faktlar bizə xatırladır ki , bizim təbiət üzərində hökmranlığımız qəsbkarların özgə xalqlar üzərindəki hökmranlığa bənzəmir" fikri kimə məxsusdur

A) A.Smit

B) K,Marks

C)C. Keynes

D) A.Marşall

E)) F.Engels

41.Regional iqtisadiyyatın formalaşmasına təsir edən amil

A)əhali

C))ərazi

E)təbii ehtiyatların müxtəlifliyi

B)təbii şərait

D)landşaft

42.Əraziyə xas olan xüsusiyyətlərdən biri yalnızdır

A)Ərazi istehsal fəaliyyətinin ümumi əsası və maddi şərti kimi çıxış edir

B)Ərazi ölkənin sosial-iqtisadi sisteminin bütün keyfiyyət göstəriciləri və əlamətlərinin formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynayır

C))Ərazi - daxilində ,bir qayda olaraq, əhalinin etnik əlamətləri – dili, adət-ənənəsi, psixoloji anbarı formalaşan vahid məkan forması kimi çıxış etmir

D)Ərazi əhalinin yaşaması , məişət, istirahət və əyləncə yeri xidmətini icra edir

E)Ərazi ölkənin sosial-iqtisadi sisteminin bütün keyfiyyət göstəriciləri və əlamətlərinin formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynayır

43.Özünün bütün tərkib hissələri ilə bilikdə cəmiyyətin , onun hər bir üzvünün rifahı naminə istifadə olunur

A)təbii ehtiyatlar

C)region

E) şəfalı güşələr

B)meşə sahələri

D))ərazi

44.Biri səhvdir

A) İdarəetmə subyektin obyektə məqsədyönlü , təşkiledici və tənzimləyici təsir formasıdır

B) Regional idarəetmə elmi bir çox nəzəri elmlərin kəsişmə məkanındadır

C) Münasibətlərin nizama salınmasında , ölkənin ərazi idarə olunmasında regionların rolu daha da artmışdır

D) Ərazi strukturuna yalnız quru sahəsi və yerin təki daxildir

E) Ərazinin cəmiyyətin inkişafında rolunun tədqiqi yalnız ictimai və təbiət elmlərinin bir sıra nəzəri problemlərinin təhlilinin ilkin şərti olmaqla qalmır

45. Hər bir ölkədə öz sərhədləri daxilində ərazi problemlərini həll edərkən hansı prinsiplər əsas götürülür

A) yalnız iqtisadi

C) yalnız siyasi

E) heç biri

B) iqtisadi və siyasi

D) sosial-iqtisadi

46. Hər bir ölkənin təsərrüfatı ərazisinin böyüklüyünə , ictimai əmək bölgüsündəki roluna və idarə olunmasında xüsusiyyətlərinə görə o birindən fərqlənən müxtəlif ərazi-istehsal vahidlərinə bölünür. Aid olmayanı göstər

A) sənaye məntəqələri

C) kənd təsərrüfatı mərkəzləri

B) sənaye mərkəzləri

D) iqtisadi rayonlara

E) aqrar-sənaye komplekslərinə

47. Ərazi-istehsal vahidlərinin yaranması və inkişafı asılıdır, biri səhvdir

A) ərazidə yaşayanların bilik-bacarığından

B) torpaq-bitki örtüyündən

C) ərazinin təbii sərvətlərindən

D) etnik qruplardan

E) maliyyə imkanlarının müxtəlif təsərrüfat fəaliyyəti prosesinə cəlb edilməsindən

48. Ərazi-istehsal vahidlərinin yaranması və inkişafı necə prosesdir

A) qısamüddətli obyektiv-tarixi

B) uzunmüddətli obyektiv-tarixi

C)yalnız tarixi

D)obyektiv-tarixi

E)hamısı

49.İctimai əmək bölgüsünün dərininə inışafı dedikdə.....

A)ərazidə istehsal və qeyri istehsal fəaliyyətinin inkişafı , istehsal olunan məhsulların miqdarının və çeşid tərkibinin artması və əhalinin tələbatını ödənilməsi səviyyəsinin yüksəldilməsi nəzərdə tutulur

B)ərazidə insanların təsərrüfat fəaliyyətinin məqsəd, üsul və nəticələrinə getdikcə daha çox fərqlənməsinin əsasını təşkil edən ictimai və ərazi əmək bölgüsünün inkişafı başa düşülür

C)ölkədə regionların sosial-iqtisadi inkişafında hər bir konkret dövrdə səmərəliliyə və ədalətliyə nail olunması başa düşülür

D)yeni torpaqlarda köhnə məhsul istehsalının mənimsənilməsi, köhnə ictimai əmək bölgüsü hökmranlığının yeni ərazilərə yayılması nəzərdə tutulur

E))qapalı bir ərazidə təsərrüfatın mövcud sahələri ilə yanaşı , onun yeni sahələrinin meydana gəlməsini, onun hər birinin xüsusi məhsullar istehsal edən növlərə və yarımnovlərə bölünməsinə nəzərdə tutulur.

50.İctimai əmək bölgüsünün eninə inkişafı.....

A)) yeni torpaqlarda köhnə məhsul istehsalının mənimsənilməsi, köhnə ictimai əmək bölgüsü hökmranlığının yeni ərazilərə yayılmasıdır

B)ərazi istehsal vahidlərinin formalaşması və inkişafında müxtəlif rol oynayır

C) qapalı bir ərazidə təsərrüfatın mövcud sahələri ilə yanaşı , onun yeni sahələrinin meydana gəlməsini, onun hər birinin xüsusi məhsullar istehsal edən növlərə və yarımnovlərə bölünməsidir

D)dünya miqyasında ərazinin komponentlərindən istifadəni intensivləşdirmək , cəmiyyətin ərazilərdə istehsal və istehlak məqsədli əlaqələrinin sayını artırmaq və mürəkkəbləşdirməkdir

E)ərazidə müxtəlif ehtiyatların mənimsənilməsi , məhsul istehsalı-təsərrüfat fəaliyyətinin artması, əhalinin tələbatını ödənilməsi prosesinin həyata keçirilməsi

51.İctimai əmək bölgüsünün eninə inkişafında məqsəd

- A) yeni keyfiyyətli məhsuldar qüvvə yaratmaqdır
- B) mövcud olan məhsuldar qüvvəni kəmiyyətcə daha da azaltmaqdır
- C) yeni keyfiyyətli məhsuldar qüvvə yaratmaq deyil , əvvəlcə mövcud olan məhsuldar qüvvəni kəmiyyətcə artırmaqdır
- D) yeni keyfiyyətli məhsuldar qüvvə yaratmaqdır və mövcud olan məhsuldar qüvvəni kəmiyyətcə artırmaqdır
- E) hamısı

52. "İctimai əmək bölgüsünün təbii əsasını torpağın mütləq münbitliyi deyil , münbitlik cəhətdən müxtəlif olması və müxtəlif təbii məhsul verməsi təşkil edir ki, bu da insanın məşğul olduğu təsərrüfatın təbii şəraitini dəyişdirməklə insanın öz tələbatını ödəmək bacarığının, əmək vasitələri və üsullarının artmasına yardım edir" fikri kimə məxsusdur

- A) K.Marks C) M. Veber F. Engels
- B) A. Smit D) C. Keynes

53. İctimai əmək bölgüsünün eninə və dərininə qarşılıqlı inkişafı.....gətirib çıxarı

- A) istehsal istiqamətləri eyni olan regionların formalaşmasına
- B) istehsal istiqamətləri bir-birindən fərqlənən regionların formalaşmasına
- C) rayonlarda məhsuldar qüvvələrin qüvvələrin gələcək yeksəlişinə
- D) tamamiylə yeni növ məhsul istehsalına
- E) heç biri

54. İctimai əmək bölgüsünün dərininə və eninə inkişafının qarşılıqlı əlaqəsinə aid deyil

- A) yeni ərazilərin ictimai istehsal dairəsinə daha geniş miqyasda kompleks cəlb edilməsi, məhsuldar qüvvələrin inkişafının qanunauyğunluğu
- B) məhsuldar qüvvələrin ərazi üzrə yerləşməsi formaları arasında sıx dialektiv əlaqə və asılılıq mövcuddur
- C) eninə inkişaf təbii ehtiyatın istehsalda ilkin cəlb olunması əsasında məhsuldar qüvvələrin ərazi üzrə səpələnməsini nəzərdə tutursa, dərininə inkişaf təbii

imkanlardan kompleks istifadəni və istehsalın müəyyən ərazilərdə mərkəzləşməsini nəzərdə tutur.

D) İctimai əmək bölgüsünün eninə inkişafı zaman etibarıyla dərininə inkişafdan sonra başlanır

E) Müəyyən dövrdə müəyyən rayonda ictimai əmək bölgüsünün eninə inkişafına üstünlük vermək dərininə inkişafı məhdudlaşdırmaq deməkdir

55. Maddi nemətlərin istehsalı..... başlanır

A) Onun yerləşəcəyi rayonun və müəssisələrin təşkili yerinin seçilməsindən

B) Onun istehsalına çəkilən xərclərin hesablanmasından

C) Məhsulun istehsalına olan tələbin miqdarının müəyyənləşdirilməsindən

D) İstifadə olunacaq xammalın alternativinin olub-olmamasını müəyyənləşdirilməsindən

E) Onun yerləşəcəyi rayonun və müəssisəni ekoloji vəziyyətinin öyrənilməsindən

56. İstehsalın yerləşməsi üçün yer seçərkən nəzərə alınmamalıdır

A) İndiyə qədər bu sahədə toplanmış təcrübə

B) Əldə olunmuş biliklər

C) İnfiliasiyanın səviyyəsi

D) İstehsal vasitələrinin inkişaf səviyyəsi

E) İstehsal vərdişləri

57. Bu və ya digər ərazidə insanların uzun illər təsərrüfat fəaliyyətində əldə etdiyi bilik və vərdişlərinin məcmusu müəyyən edir

A) Məhsuldar qüvvələrin mövcud inkişaf səviyyəsini

B) İstehsal xərclərinin minimuma endirilməsini

C) Təbii ehtiyatların istifadəsinin intensivliyini

D) Ərazi – istehsal komplekslərinin formalaşmasını

E) İstehsalın insana daha çox fayda gətirən sahəsini

58."Əvvəlcə insanların cins və yaş fərqlərinin nəticəsi kimi, başqa sözlə, təmiz fizioloji əsasda təbii əmək bölgüsü meydana gəlir, sonralar ictimai həyat genişləndikcə , o, öz fəaliyyət sferasını genişləndirir" ifadəsi kimə məxsusdur

A)R. Kouz C) D.Nort E) U.Mitçell

B)) K.Marks D) C.Helbert

59."Mübadilə istehsal sferaları arasında fərqləndirir – lakin müxtəlif sferalar arasında əlaqə yaradır və bununla da onları məcmuu ictimai istehsalın bir – birindən az çox asılı olan sahələrinə çevirir" fikiri kimə məxsusdur

A) F.Engels C) D.Rikardo E) L.Ualt

B) A.Smit D)) K.Marks

60. Sahə ixtisaslaşması

A) regionların ixtisaslaşmasına qarşılıqlı təsir göstərməsə də, onların ixtisaslaşma istiqamətlərini müəyyənləşdirir

B) regionların ixtisaslaşmasına qarşılıqlı təsir göstərsə də, onların ixtisaslaşma istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsində rol oynamır

C)) regionların ixtisaslaşmasına qarşılıqlı təsir göstərir və onun ixtisaslaşma istiqamətlərini müəyyənləşdirir

D) regionların ixtisaslaşmasına əsaslı təsir göstərir

E) regionların ixtisaslaşmasının yalnız istiqamətlərini müəyyənləşdirir

61.Ərazi əmək bölgüsü ictimai istehsalın sahə ixtisaslaşması və inteqrasiyasını özündə əks etdirənprosesdir

A)sadə dialektiv C)mürəkkəb dialektiv E) heç biri

B)) vahid dialektiv D) ümumi regional

62.Regionların ərazi əmək bölgüsünün inkişafına qayğı göstərilməsinin nəticəsi deyil

A) iqtisadiyyatın sabit inkişafının təmin edilməsi

B) əhalinin müxtəlif məhsullara tələbatının yerli məhsullar hesabına ödənilməsi

C) regionlarda yeni istehsal münasibətlərinin formalaşması

D)) infliasiyanın sabit saxlanması

E)) dünya bazarına daha çox və rəqabətqabiliyyətli məhsul çıxarılması

63. İctimai və ərazi əmək bölgüsünün inkişafı nəticəsində bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan və bir-birini şərtləndirən iki növ təsərrüfatçılığa uyğun olaraq istehsalın idarəedilməsindəüzrə idarəetmə formalaşır

A) sahə, ərazi və ixtisaslaşma

C)) sahə və ərazi

B) ərazi və ixtisaslaşma

D) sahə və ixtisaslaşma

E) heç biri

64. Sovetlər İttifaqı dövründə ölkədə xalq təsərrüfatının ərazi strukturu aşağıdakı formalarda qəbul edilmişdi . Səhvi göstər

A)) orta və kiçik iqtisadi rayonlar

B) iri iqtisadi rayonlar

C) inzibati ərazi vahidləri

D) muxtar respublikalar

E) müttəfiq respublikalar

65. Regional iqtisadiyyatın tənzimlənməsini zəruri edən səbəblər, başlıca olaraq.....

A) bazar münasibətlərinə keçidin öz tələblərindən irəli gəlir

B) bütün ölkələr üçün xüsusi xarakter daşıyır

C) ölkənin və onun regionlarının təsərrüfatının ərazi təşkili və planlaşdırılmasıdır

D) bazar münasibətlərinə keçidin öz tələblərindən irəli gəlir və bütün ölkələr üçün ümumi xarakter daşıyır

E)) regional iqtisadiyyatın tənzimlənməsinin regionların təsərrüfat həyatına və onunla əlaqədar sosial proseslərə dövlətin məqsədyönlü təsir prosesidir

66. Demokratik dövlətin müstəqilliyinin əsas şərti deyil

A)) xarici bazarları genişləndirmək

B) dünya ölkələri arasında öz iqtisadi mövqeyini inkişaf etdirmək

- C) xarici bazara daha çox məhsul çıxarmaq
- D) daxili bazarı genişləndirmək
- E) özünün ərzaq və iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etmək

67. Sahibkarlığın, müxtəlif təsərrüfat və mülkiyyətçilik formalarının inkişafı, bir tərəfdən təşəbbüskarlığı genişləndirməklə inkişafa, tərəqqiyə səbəb, digər tərəfdən.....gətirib çıxarır. Səhv olanı göstər.

- A) təbii resurslardan səmərəsiz istifadəyə
- B) ölkədə işsizliyin azalmasına
- C) bir tərəfli ərazi təmərküzləşməsinə
- D) kapitalın və əməyin səmərəsiz ərazi bölgüsünə
- E) ətraf mühitin çirklənməsinə

68. Yüksək mənfəət götürmək məqsədi səbəb olmur

- A) regionlar arasındakı fərqlərin artmasına
- B) istehsalın bir neçə regionda daha çox təmərküzləşməsinə
- C) regionlar arasındakı fərqlərin azalmasına
- D) bir sıra regionların istehsal potensialından zəif istifadə olunmasına
- E) müəssisələrin yerləşdirilməsindəki fərqlərə

69. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində müəssisələrin yerləşdirilməsi prinsiplərinə aid deyil

- A) nəqliyyat xərcləri
- B) iş qüvvəsinin dəyəri
- C) xammal və materialla təminat imkanları
- D) bank kapitalı arasındakı rəqabətin azaldılması
- E) torpağın neçəyə əldə olunması

70. Müəssisələrin böyük və nəhəng şəhərlərdə yerləşməsi meylini yaradan səbəb deyil

- A) nəqliyyat xərclərinə qənaət etmək məqsədi

- B)kifayət qədər ixtisaslı kadrların olması
- C)geniş informasiya əldə etmək imkanları
- D)geniş istehlak bazarının mövcud olması
- E))bazar iqtisadiyyatının inkişafının sadələşdirilməsi

71.XIX əsrdə və XX əsrin birinci yarısında ölkədaxili regionlar arasında məhsuldar qüvvələrin inkişaf və ərazi təmərküzləşməsinə görə əsaslı fərqlər yaranmış ölkələr sırasına aid deyil

- A)Yaponiya, Çin
- B))ABŞ, Kanada
- C)İngiltərə , İran
- D)Türkiyə , Çin
- E)Çin , İran

72.Məhsuldar qüvvələrin güclü tərəqqi etdiyi illər

- A))1950-1960 C)1960-1970 E)1980-1990
- B)1970-1980 D)1940-1950

73."Açıq qapı" siyasətinin yeridilməsi , şəhərin inkişafına məhdudiyət qoyulmaması və başqa ictimai-iqtisadi səbəblərlə əlaqədar olaraq hansı şəhərdə insan axını və iqtisadiyyatın sürətli artımı müşahidə olunmuşdur

- A)Tiflis C))Tehran E)Gəncə
- B)Təbriz D)Ankara

74.Səhvi göstərin

A)) Yeni ərazi yeni məhsul növünün istehsalı ilə mənimsənilərsə, belə inkişafda məqsəd yeni növ məhsul istehsalını mənimsəmək və tamamiylə yeni növ tələbatı ödəməkdir

B)Marksizim-leninizm klassikləri ictimai əmək bölgüsü ilə cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinin inkişafı , əmtəə mübadiləsinin , siniflərin və sinfi mübarizənin əmələ gəlməsi arasında sıx dialektik əlaqə olduğunu açıb göstərmişlər

C) Məhsuldar qüvvələrin inkişafı və bu əsasda əmək bölgüsünün dərinləşməsi bir-birindən asılı olan ixtisaslaşmış istehsal sahələri əmələ gətirir

D) Hər bir konkret ərazidə müəyyən məhsulun istehsalı imkanlarının aşkara çıxarılması və istifadəsi öz növbəsində ayrı-ayrı istehsal sahələrinin sahə və ərazi quruluşunda əsaslı dəyişikliklər yarada bilər

E) İctimai əmək bölgüsünün cəmiyyətin inkişafı üçün hələdici şərt olan dərəcəsinə inkişafı bu əsasda məhsuldar qüvvələrin kəmiyyət və keyfiyyət artımı əsas etibarilə ictimai əmək bölgüsünün eninə inkişafının nəticəsidir

75. Səhv olanı göstərin.

A) Hər hansı ərazidə ictimai əmək bölgüsünün dərəcəsinə inkişafı üçün əvvəlcə gərək həmin ərazi bu və ya digər sənaye istehsalı əsasında mənimsənilsin

B) İctimai əmək bölgüsünün eninə inkişafı ilə istehsal dairəsinə cəlb edilmiş hər bir yeni ərazi özünün istehsal ehtiyatlarının miqdar və keyfiyyətinə, əhalisinin istehsal vərdişinə və s. əlamətləri üzrə mənimsənilmiş başqa ərazilərdən fərqlənir

C) İctimai əmək bölgüsünün müxtəlif tərəfləri və istiqamətləri ərazi-istehsal vahidlərinin formalaşmasında rol oynayır

D) Müəyyən dövrdə müəyyən rayonda ictimai əmək bölgüsünün eninə inkişafına üstünlük vermək dərəcəsinə inkişafı məhdudlaşdırmaq deməkdir

E) Ərazi və sahə əmək bölgüsünün arasında əsaslı fərqlər olmasa da ictimai əmək bölgüsünün bu iki forması dərin qarşılıqlı əlaqədədirlər, bir-birinin inkişafını şərtləndirirlər.

76. Səhv olanı göstərin

A) Bütün inkişaf etmiş cəmiyyət formalarında, adətən müxtəlif regionların iqtisadiyyatı bir neçə növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşır və bütün ölkənin, onun nisbətən iri ərazi hissələrinin tələbatının ödənilməsinə tabe edilir

B) Regionlar arasındakı inteqrasiyanın inkişafı beynəlxalq nəliyyətdir və həm dövlətin, həm də dövlətlər sisteminin sosial-iqtisadi inkişafına xidmət edir.

C) İctimai və ərazi əmək bölgüsünün inkişafı nəticəsində bir-birilə qarşılıqlı əlaqədə olan və bir-birini şərtləndirən iki təsərrüfat kompleksi, sistemi formalaşır

D) Demokratik cəmiyyətdə ərazi əmək bölgüsünün prinsipial xüsusiyyəti onda ifadə olunur ki, bu cəmiyyətdə istehsalın yerləşməsi ölkə miqyasında tənzim olunmur.

E)Faktiki olaraq ölkənin və onun regionlarının təsərrüfatının ərazi təşkili planlaşdırılmasının nəzəri problemləri və onların praktiki həlli yollarını öyrənirdi

77.Səhv olanı göstərin

A)Demokratik ölkələrdə regional inkişafın dövlət tənzimlənməsini zəruri edən əsas səbəblərdən biri böyük və iri şəhərlərin xüsusi çəkisinin artmasıdır

B))Dövlət müdaxiləsi kifayət qədər olmadıqda məhsuldar qüvvələrin birtərəfli ərazi təmərküzləcməsi meyli daha da güclənir, inkişaf səviyyəsində olan regionlar arasında olma fərqlər getdikcə azalır

C)Müəssisələrin yerləşdirilməsi zamanı ona təsir edən amillərin heç də hamısı nəzərə alınmır, həmin amillərin özü də istehsalın yerləşməsi üçün nisbi təsir qüvvəsinə malikdir

D)Respublikada inkişafın dövlət tənzimlənməsinin zəruriliyi birinci növbədə bazar münasibətlərinə keçid prosesinin öz təbiətindən irəli gələn və bütün ölkələr üçün bu və ya digər dərəcədə ümumi xarakter daşıyan səbəblərlə əlaqədardır

E)Demokratik inkişaf yoluna yenidən qədəm qoymuş ölkələrdə regional inkişafın dövlət tənzimlənməsi məsələlərinin həllinə diqqətlə yanaşılmalı , bu prosesi vacib edən həm ümumi xarakterli həm də yerli xarakterli spesifik səbəblər nəzərə alınmalıdır

78.Region anlayışı kimlərin lüğətində vətəndaşlıq hüququ almışdır

A)A.S. Yermolov və İ.F.Burdonun

B))İ.F. Burdonun və A.D. Mixelsonun

C)A.D.Mixelson və A.S.Yermolov

D)E.B.Alayev və A.D. Mixelsonun

E) İ.F.Burdonun və E.B.Alayev

79."Region" anlayışı neçənci ildən daha çox işlənməyə və rayon anlayışını məhdudlaşdırmağa başladı

A)50-ci

C))70-ci

E)90-cı

B)60-cı

D)80-ci

80.Ölkə, vilayət mənası verən "region" sözü.....sözündən götürülmüşdür

A)yunan

B))latın

C)fransız

D)misir

E)italyan

81.Rayon..... sözüdür, hərfi mənada.....deməkdir

- A)latın , müəyən ərazi C))fransız; şüa, radius
B)fransız, radius D)fransız, müəyyən ərazi
E)latın; şüa, radius

82.Regionun müəyyən edilməsinə ən məqsədəuyğun tərif kim tərəfindən verilib

- A)M.Smironov C)V.Alışevski E)A.D. Mixelson
B))E.B.Alayev D)İ.F.Burdo

83.Xüsusi ədəbiyyatlarda neçə region kateqoriyası müəyyən edilmişdir

- A)40 C))50 E)80
B)30 D)60

84.Regionçuluq nədir

- A) təbii və ictimai amillərin qarşılıqlı əlaqədə və kompleks halda olmasıdır
B)ərazinin fiziki xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla regionlara, fiziki-coğrafi ölkələrə bölünməsidir
C)regionların bir əlamətə görə müəyyən edilməsidir
D))öz ölkəsində bir-birindən , təbii, təsərrüfat, sosial, etnik və mədəniyyət xüsusiyyətlərinə görə fərqlənən müxtəlif ərazilərin, rayonların olduğunu qəbul etməkdir
E)regiona müxtəlif cəhətdən yanaşmaq və fərqli məqsədlərin həyata keçirilməsinə çalışmaq

85.Regionu müəyyən edərkən qarşıya qoyulmuş məqsəd və vəzifələrdən asılı olaraq nəzərə alınan amillərə aid deyil

- A)) əhalinin say tərkibi amilləri
B)etnik xüsusiyyətlər və əlamətlər
C)dini xüsusiyyətlər
D)inkişaf səviyyəsi, mədəniyyət
E)sosial-iqtisadi amillər

86.Regionun necə və hansı amilləri nəzərə almaqla müəyyən olunması asılıdır

A)əhalinin vərdişlərindən

B)coğrafi mövqeyindən

C)önun qarşısına qoyulan məqsəddən

D)təbii sərvətlərindən

E)hamısı

87.Regionlar əsasən hansı məqsədlər üçün müəyyən edilir. Biri səhvdir

A)istehsalın ixtisaslaşması istiqamətlərini müəyyən etmək

B)məqsədyönlü xarici siyasət yeritmək

C)dövlət ərazi idarə və ərazi özünü idarə aparatını ölkə daxilində bölüşdürmək

D)ölkənin beynəlxalq miqyasda maraqlarını reallaşdırmaq

E)əhalinin say tərkibinin artırılması, işsizliklə mübarizə

88.Regional idarətə elminin ilk tədqiqatçısı

A)İ.F.Burdo

C)M.Smirnov

E)R.Balayev

B)A.D.Mixelson

D)) N.N.Nekrasov

89."Regional iqtisadiyyat ölkənin regional sistemində, hər bir regionda məhsuldar qüvvələrin formalaşması və inkişafının iqtisadi, sosial faktorlarını və onların təzahürlərini öyrənir" fikirləri kimə məxsusdur

A)İ.F.Burdoya

C)) N.N.Nekrasova

E)R.Balayevə

B)A.D.Mixelsona

D)S.K.Hüseynova

90.Regional idarəetmə haqqında səhv fikri göstərin

A)regional idarəetmə ölkənin iqtisadiyyatının müəyyən bir ərazi hissəsinin idarə olunmasını əhatə edir

B)regional idarəetmənin inkişaf səviyyəsi bütövlükdə ərazi idarəetmə sisteminin inkişafı səviyyəsini əks etdirən mühüm istiqamətdir

C))ərazi idarəetmə sisteminin inkişaf səviyyəsi ilə , regional idarəetmə sisteminin inkişaf səviyyəsi arasında kəskin fərqlər var

D) regional idarəetmə ərazi idarəetmənin çox mühüm daxili tərkib hissəsi, vacib bir pilləsidir

E) regional idarəetmə bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatının ərazi idarəolunması ilə sıx əlaqədə götürülməlidir

91. Regionaal məsələlərə münasibətdə alimlər arasında mövqə fərqləri neçənci illərdən genişlənməyə başladı

A)) XX əsrin 60-cı

C) XIX əsrin 50-ci

E) XIX əsrin 40-cı

B) XIX əsrin 60-cı

D) XX əsrin 70-cı

92. Neçənci illərdən Sovet İttifaqında “regional iqtisadiyyat və siyasət”, “regional tənzimləmə və idarəetmə”yə aid ilk elmi əsərlər çap olunmağa başladı

A) 50-60

C) 60-70

E) 30-40

B) 40-50

D) 70-80

93. Coğrafiyaşünas alimi Fiqurovski neçənci ildə Azərbaycanın ərazisində 16 təbii-coğrafi rayon olduğunu müəyyən etmişdi

A) 1916

C) 1918

E) 1920

B) 1917

D) 1919

94. Regionları aşağıdakı qruplara bölmək məqsədəuyğundur. Biri səhvdir

A) coğrafi-iqtisadi regionlar

B) problem regionları

C) etnik qruplaşma regionları

D) güzəştli təsərrüfat fəaliyyəti regionları

E) dövlət idarəetməsi və özünüidarəetmə regionları

95. Müəyyən edilmə prinsiplərinə görə dövlət idarəetməsi və özünüidarəetmə regionlarını iki qrupa: milli-dövlət və inzibati-ərazi regionlarına bölmək olar. Bu qruplara aid olan müvafiq yarımqrupları müəyyən edin

A) mikro dövlətlər və federativ dövlətlər

B) inzibati vilayətlər və muxtar respublikalar

C) inzibati ölkələr və muxtar vilayətlər

D))müstəqil dövlətlər və inzibati ərazi vahidləri

E)inzibati ərazi vahidləri və milli regionlar

96.Coğrafi –iqtisadi regionlara aid olmayanı göstərin

A)dövlətlərdaxili coğrafi-iqtisadi regionlar

B)əksər böyük dövlətlərin ərazisində müəyyənləşdirilmiş iri iqtisadi rayonlar

C)nisbətən kiçik dövlətlərin ərazisində müəyyənləşdirilmiş respublikadaxili iqtisadi rayonlar

D)ölkənin, respublikanın təbii-iqtisadi zonaları, regionları

E))müstəqil dövlətdaxili milli regionlar

97.Planlaşdırma və proqram məqsədli istifadə üçün müvəqqəti müəyyənləşdirilmiş problem regionlarına aid olmayanı göstərin

A)azd iqtisadi zonalar

B))işsizliyin minimum səviyyədə olduğu ərazilər

C)iri şəhərlər və onların mədəni-iqtisadi təsir dairəində olan ərazilər

D)müxtəlif formalı ərazilər

E)inkişafına xüsusi diqqət yetirmək üçün seçilmiş sahibkarlıq zonaları

98.Neçənci illərdən başlayaraq ölkənin regional strukturuna, xüsusilə iqtisadi rayonlaşdırma və inzibati ərazi bölgüsünə həm elmi ictimaiyyətin, həm də dövlətin marağ dairəsi daha da artmış çoxsahəli olmuşdur

A)XX əsrin 20-30 cu

C)XIX əsrin 40-50 ci

E)XIX 70-80

B)XIX əsrin 40-50 ci

D))XX əsrin 50-60

99.Regionlara marağın artması əlaqədardır. Biri səhvdir

A) məhsuldar qüvvələrin inkişafı

B))əhalinin sürətli artımı

C)dövlətlərarası infrastrukturun inkişafı

D)qarşılıqlı iqtisadi-mədəni əlaqələrin artması

E)ərazi təmərküzləşməsinin səviyyəsinin yüksəlməsi

100. Neçənci ildə SSRİ ərazisi 15 müttəfiq respublikaya bölünmüşdür

- A) 1990 11 yanvar C) 1998 11 yanvar E) 1998 3 yanvar
B) 1989 3 yanvar D) 1990 1 yanvar

101. Kapitalist ölkələrində iqtisadi rayonlaşdırma və digər regionlara bölgü formaları müxtəlif mərhələlərdən keçmişdir. Bu mərhələlərlə bağlı səhv fikri göstər

- A) birinci mərhələ XX əsrin 50-70 ci illərini əhatə etmişdir
B) ikinci mərhələ 60-80 ci illəri əhatə etmişdir
C) birinci mərhələdə müxtəlif növ iqtisadi rayonlaşdırma müstəsna hallada inkişafına ehtiyac yaranan ərazilərin və onların sərhədlərinin müəyyənləşdirilməsi formasında özünü göstərmişdir
D) üçüncü mərhələ 80-ci illərdən sonrakı dövrü əhatə edir
E) üçüncü dövrdə nəşr olunmuş iqtisadi, coğrafi ədəbiyyatlarla tanışlıq deməyə əsas verir ki, rayon və rayonlaşdırmanın prinsipi haqqında mütəxəssislər arasında fikir birliyi yoxdur.

102. ABŞ-ın şəhər problemləri üzrə görkəmli iqtisadçı alimlərindən biri olan.....göstərir ki, onun ölkəsində regionçuluğun və regional planlaşdırmanın inkişafına təsir göstərən ən mühüm amillərdən biri Sovet ərazi planlaşdırmasının naliyyətləri olmuşdur.

- A) İ.F. Burdoya C) N.N. Nekrasova E) F. Viqman
B) A.D. Mixelsona D) S.K. Hüseynova

103. Beynəlxalq Coğrafiyaçılar ittifaqı neçənci illərdə müxtəlif ölkələrin alimlərini cəlb etməklə geniş tədqiqatlar aparmış, bir neçə simpozium keçirmiş və dörd cildlik məqalələr məcmuəsi nəşr etdirmişdir

- A) 1956-1961 C) 1961-1968 E) 1970-1982
B) 1956-1960 D) 1968-1971

104. Fransada neçənci illərdə inzibati-ərazi bölgü sistemi təkmilləşdirildi

- A) 1963-1964 C) 1965-1968 E) 1973-1975
B) 1965-1967 D) 1969-1974

105. Neçən illərdə fransa regional inkişaf problemini həll etmək üçün dörd iri iqtisadi-coğrafi regiona bölündü

- A)1968 C)1970 E)1972
B)1969 D))1971

106. Hansı ölkədə Sovet təcrübəsini nəzərə alaraq, iqtisadi-coğrafi rayonlaşdırma aparılmışdır

- A) ABŞ C) Braziliya E)) Hindistan
B) Pakistan D) Çin

107. Sovet təcrübəsini nəzərə alaraq, iqtisadi-coğrafi rayonlaşdırma əsasən hansı ölkələrdə aparılmışdır

- A) İEO C) həm İEO, həm də İEÖ E) hamısında
B)) İEÖ D) İEO və YSÖ

108. Xarici ədəbiyyatlarda təkcə iqtisadi rayon haqqında 40-ə qədər tərifə rast gəlirik. Hansı coğrafiyaçı qeyd etmişdir ki, “onlarının heç birinin əsasında qənaətbəxş rayon analizi vermək olmur”

- A))O.PVarman C)Q.V. Sdasyuk E)A .D.Mixelsona
B)N.N.Nekrasova D) F.Viqman

109. Neçənci illərdə yaradılmış əsas dəyişikliklərdən biri də “rayon” anlayışına obyektiv kateqoriya kimi yanaşılmasıdır

- A)XX əsrin 20-30 C)XIX əsrin 70-80 E)XIX əsrin 50-60
B)XX əsrin 40-50 D))XX əsrin 60-70

110. ABŞ-da “Amerikan coğrafiyası” kitabının nəşri neçənci illə təsadüf edir

- A)1952 C))1954 E)1956
B)1953 D)1955

111. “Biz işə iqtisadi rayonlaşmanın obyektiv mövcud olmasına inam əsasında başladığımız fikri kimə məxsusdur

- A)O.PVarman C)Q.V. Sdasyuk E) F.Viqman
B))A.B.Batalin D)N.N.Nekrasova

112.Sovet ərazi planlaşdırmasında neçənci illərdən “region” , “regional inkişaf” anlayışları tez-tez işlənməyə başladı

A)XIX əsrin 50-60 C)XIX əsrin 70-80 E))XX əsrin 70-80

B)XX əsrin 40-50 D) XX əsrin 60-70

113.Neçənci illərdə feodal istehsal üsulu və feodal dövlətçiliyi geniş intişar tapdığı vaxtlar özünü daha aydın göstərməyə başlamışdı

A) XVII əsrin axırlarında C))XVIII əsrin axırlarında

B) XVII əsrin əvvəllərində D) XVIII əsrin əvvəllərində

E)XIX əsrin ortalarında

114.Neçənci illərdə respublikada nisbətən böyük inzibati-ərazi vahidləri təşkil etmək üçün müxtəlif rayonlaşdırma komissiyaları tərəfindən təşəbbüslər göstərilmişdir

A)1926-1927 C))1928-1929 E)1931-1932

B)1927-1928 D)1930-1931

115.Azərbaycanıninzibati rayonlardan, şəhərlərdən, qəsəbə və kənd sovetlərindən ibarət inzibati-ərazi bölgü sistemi neçənci ildə formalaşmışdır

A)1926 C)1928 E))1930

B)1927 D)1929

116.Neçənci illərdən sonra kənd inzibati rayonlarını sayı yenidən artmış, uzun müddət 61 olmuşdur

A)1961 C)1963 E)1965

B)1962 D))1964

117.1924-1925 ci illərdə kimlər respublikada kənd təsərrüfatı üzrə rayonlaşdırma aparmışdır

A))V.Smironov və V.Alişevski C)A.B.Batalin və N.N.Nekrasov

B)M.Smironov və R.Balayev D)V.Smironov və A.B.Batalin

E)V.Alişevski və N.N.Nekrasov

118. Neçənci illərdə Azərbaycan SSR Mərkəzi Statistika İdarəsinin işçiləri tərəfindən kənd təsərrüfatı üzrə rayonlaşdırma aparılmışdır

A) 1921-1922 C) 1924-1925 E) 1928-1929

B) 1923-1924 D) 1926-1927

119. Moskvada “Azərbaycan SSR “ kitabının nəşri neçənci ilə təsadüf edir

A) 1956 C) 1958 E) 1960

B) 1957 D) 1959

120. ”Sovet Azərbaycanı” monoqrafiyasında kimlərin tərtib etdikləri Azərbaycan iqtisadi-coğrafi rayonlaşdırılması şəbəkəsi verilir

A) V. Smirov və A. B. Batalin

B) O. P. Varman və N. N. Nekrasova

C) P. M. Alampiyev və E. M. Şıxlinski

D) E. M. Şıxlinski və O. P. Varman

E) M. Smirnov və R. Balayev

121. ”Sovet Azərbaycanı” monoqrafiyasında Azərbaycan Dövlət Plan Komitəsinin yaxından köməyi ilə neçənci ildə Azərbaycan iqtisadi-coğrafi rayonlaşdırılması şəbəkəsi verilmişdir

A) 1955 C) 1957 E) 1959

B) 1956 D) 1958

122. Neçənci illərin axırlarına qədər verilmiş iqtisadi-coğrafi rayonlaşdırma şəbəkələri içərisində P. M. Alampiyev və E. M. Şıxlinskiyə təqdim etdiyi çəbəkə bir neçə nöqsanlara və təkmilləşməyə ehtiyacı olmasına baxmayaraq, uzun illər elmi- tədqiqat , tədris-metodik və planlaşdırma sahələrində istifadə olunmuşdur

A) 20 ci C) 60 ci E) 50 ci

B) 40 ci D) 30 cu

123. Neçənci illərdə ərazi-istehsal komplekslərinin formalaşması məhsuldar qüvvələrin səmərəli ərazi təşkili formasına çevrilmişdir

A) XX əsrin 60 ci

B)XIX əsrin 40 cı

C) XIX əsrin 60 cı

D) XX əsrin 50 ci

E) XVIII əsrin 70 ci

124. Azərbaycan Dövlət Plan Komitəsinin rəhbərliyi altında neçənci ildən mövcud olan iqtisadi-coğrafi rayonların əvəzinə respublikadaxili iqtisadi-coğrafi rayonların yeni müvəqqəti şəbəkəsi tərtib olunur

A)1954

C) 1956

E)1958

B)1955

D)1957

125.Müasir şəraitdə iqtisadi rayonların ərazisinin sərhədlərini müəyyən edərkən əsas götürülən prinsip deyil

A)təbii şəraitə və təbii ehtiyatlara görə oxşarlıq

B)təsərrüfatın tarixən formalaşması və inkişaf xüsusiyyətlərində oxşarlıq

C)iqtisadiyyatın prespektiv inkişafı qarşısında oxşar spesifik problemlərin durması

D))vahid nəqliyyat sisteminin olmaması

E)əhalinin məskunlaşma sisteminin vahidliyi və tarixi birliyi

126.Aşağıdakılardan biri yanışıdır

A)region müəyyən edilərkən ona müxtəlif cəhətdən yanaşılır və qarşıya fərqli məqsədlər qoyulur ki, bu da regionların bir-birindən fərqlənməsinə gətirib çıxarır

B)uzun illər hakim olan təsəvvürlərə görə , region sözü müxtəlif məzmunlu ərazi qruplarını əhatə edən geniş mənalı anlayışdır

C)Region anlayışı ilk növbədə ərazinin ölçüsü, böyüklüyü ilə bağlıdır

D)region müxtəlif bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqədə olan əlamətləri özündə birləşdirən, bu əlamətlərə görə tam olan və bu əlamətlərə görə başqalarından fərqlənən ərazi hissəsidir

E)) son illərdə dünya miqyasında regional məsələyə maraq azalıb

127.Biri yalnızdır

A) regionçuluq öz ölkəsində bir-birindən , təbii, təsərrüfat, sosial, etnik və mədəniyyət xüsusiyyətlərinə görə fərqlənən müxtəlif ərazilərin, rayonların olduğunu qəbul etməkdir

B)) Azərbaycanın ayrı-ayrı ərazi hissələrinin bir-birindən fərqlənməsini və ölkəmizin inkişafına regional yanaşmanın zəruriliyini aşkar və ya gizli şəkildə qəbul etməmək ərazi idarəetmə məsələlərinin vaxtı –vaxtında həllinə xeyirlidir

C) respublikamızda makro və mikro iqtisadiyyatın bazar münasibətlərinə uyğun inkişafı üçün çoxsaylı, həm də kifayət qədər qanunlar qəbul edilmişdir

D) region, dünyanın hər hansı bir ölkəsinin bir və ya bir neçə əlamətlərinə görə başqalarından fərqlənən və elə bunlara görə vahid, bütöv xarakter daşıyan hər hansı ərazi hissəsidir

E) dünyanın inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan çoxsaylı ölkələrində sosial-iqtisadi inkişafa stimül yaratmaq , böhran şəraitini aradan qaldırmaq, müxtəlif ərazilərin imkanlarından səmərəli istifadə etmək üçün xüsusi regionlar təşkil edilir

128. Biri yalnızdır

A) region öz mənşəyinə görə coğrafi –iqtisadi xarakterli anlayışdır və dövlətin tənzimlənməsi baxımından diqqətdən kənar qala bilməz

B) xalq təsərrüfatının regional strukturu ölkənin iqtisadiyyatında nisbətən ayrı , müstəqil , lakin qarşılıqlı əlaqədə olan ərazi istehsal sistemidir

C) iqtisadiyyatın regional strukturunun ayrı-ayrı ərazi həlqələri ərazisinin böyüklüyünə , daxili strukturuna və istehsal quruluşundakı statusuna , müəyyən edilmə prinsipinə görə bir-birindən əsaslı sürətdə fərqlənir

D) ictimai əmək bölgüsü təsərrüfat sahələrinin ölkə miqyasında ixtisaslaşmasını təmin edir və öz ifadəsini ərazi əmək bölgüsündə , ölkənin müxtəlif regional strukturlarının yaranmasında tapır

E)) xalq təsərrüfatının regional struktur vahidi hər bir ölkənin sosial iqtisadi sistemində qeyri-müstəqil ərazi hissəsidir

129. Siyasət sözünün mənşəyi

A) latın C) yunan E) italyan

B) fransız D) amerikan

130. Siyasət dedikdə başa düşülür

- A) regional inkişafın müvəffəqiyyətlə təmin olunmasının mühüm və ümumi şərti
- B) mövcud cəmiyyətin sabitliyini qoruyub saxlamaq, onun inkişafını və əhalisinin həyat səviyyəsinin yüksəlməsi sahəsində dövlətin çoxsahəli fəaliyyəti, üsul və vasitələri nəzərdə tutur
- C) regionlarda aşkara çıxarılmış təbii və tarixi-iqtisadi imkanları istehsal dövriyyəsinə cəlb etməklə kənd təsərrüfatının və emal sahəsinin bu imkanlara uyğun inkişafı və yerləşdirilməsinə şərait yaratmaq
- D) dünyanın inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan çoxsaylı ölkələrində sosial-iqtisadi inkişafa stimül yaratmaq, böhran şəraitini aradan qaldırmaq, müxtəlif ərazilərin imkanlarından səmərəli istifadə etməkdir
- E) dövlətin öz qarşısına qoyduğu məqsədlər, vəzifələr və bu vəzifələri yerinə yetirmək və məqsədə çatmaq üçün istifadə etdikləri metodlar və vasitələr məcmusudur

131. Dövlət siyasəti haqqında fikirlərdən səhv olanı göstərin

- A) dövlət siyasətinin məzmunu bir çox cəhətdən dövlət idarəçiliyinin məzmununu vətənpəşiyasını müəyyən edir
- B) dövlət siyasətinin ümumi prinsipləri çoxdur, hər bir ölkənin konkret şəraitindən asılı olaraq müəyyən edilir
- C) dövlət idarəetməsi öz məqsədini özü təyin edir
- D) dövlət idarəetməsi dövlət siyasətinin təzahürü və reallaşdırılması formasıdır
- E) dövlət siyasətinin əsasında dövlətin uzun müddətli məqsədlərini və onların reallaşması istiqamətləri müəyyən edən strategiyası durur.

132. Ölkələrin dövlət siyasətinə, o cümlədən regional inkişaf siyasətinə aid olmayan prinsipi göstərin

- A) dövlət siyasəti keçmiş bütün zəif və müsbət cəhətlərilə qəbul etməli, ona hörmətlə yanaşmalıdır
- B) dövlət siyasəti insanla cəmiyyəti, dövlətlə başqa ictimai varlıqlar, institutlar, habelə dövlət idarəetməsi başqa idarəetmə formalarını bir sistem halında qarşılıqlı əlaqədə götürməlidir
- C) dövlət öz siyasəti elmi qüvvələrə, elmi potensiala xüsusi yer verməlidir

D) dövlət siyasəti ictimai və fərdi şüurun hadisələrə, ictimai proseslərə münasibətinin vəziyyətini həm ayrılıqda, həm də birlikdə nəzərə almalıdır

E)) dövlət siyasəti təkcə ölkədaxili amillərdən asılı olur

133. Müasir dövlət siyasətinin formalaşmasında rol oynayan amil deyil

A)) ümumi mənafe vətəndaş çoxluğunun oradəsi

B) XX əsrdə baş verən dünya miqyaslı hadisələr

C) birinci dünya müharibəsi

D) yeni müstəqil dövlətlərin yaranması

E) 1929-1933 cü illər dünya iqtisadi böhranı

134. Müasir dövlət siyasətinin formalaşmasında illərindən başlayaraq ortaya çıxan və getdikcə genişlənən kəskin ekoloji problemlər, regional infrastrukturun – nəqliyyat sisteminin yaranması və digər bu xarakterli məsələlər də mühüm rol oynayır

A) XX əsrin 30-40 cı

C) XX əsrin 50-60 cı

E) XIX əsrin 60-70 ci

B) XX əsrin 40-50 cı

D) XIX əsrin 70-80

135. Sosial iqtisadi inkişaf siyasəti dedikdə başa düşülür

A) dövlətdə ümüdünya inkişaf qanunauyğunluqları, dünyada gedən və hər bir dövlətin tarixi fəaliyyətinə təsir göstərən mürəkkəb qarşılıqlı asılılıqlar

B) dünyada gedən müxtəlif xarakterli qloballaşma proseslərinə, insanların davranışına, həyata, insani keyfiyyətlərə münasibət

C) mövcud sosial-mənəvi şəraitin nəzərə alınması, yəni həyat şəraitinin başa düşülməsi

D) ölkənin sabit sosial-iqtisadi inkişafına nail olmaq, ölkənin iqtisadi müstəqilliyini müəyyən etmək, və əhalinin həyat səviyyəsini yüksəltmək üçün qarşıya qoyulan cari və strateji məqsədlər və s. nəzərdə tutulur

E) cəmiyyəti və onun təkilini dəyişmək və inkişaf etdimək – cəmiyyətin dəyişən tələbatına uyğunlaşdırmaq

136. Dövlətin sosial-iqtisadi inkişaf siyasəti müxtəlif istiqamətlərlə müəyyənləşdirilir. Aid olmayanı göstər

- A) maliyyə siyasəti
- B) pul kredit siyasəti
- C) xarici-iqtisadi siyasət
- D) vergi siyasəti
- E) qruplaşdırma siyasəti

137. İnkişaf etmiş demokratik ölkələrdə yeridilən müasir sosial-iqtisadi siyasət yönəldilmişdir. Aid olmayanı göstər

- A) dövrü olaraq əmələ gələn iqtisadi-sosial sarsıntıların ,kəskin rəqabətin qarşısını almağa
- B) əhalinin həyat səviyyəsini yüksəltməyə
- C) inkişafın bazarın tələbləri əsasında qurulmasına
- D) ölkədə iqtisadiyyatın sabit inkişaf tempini stimullaşdırmağa
- E) ölkənin ərzaq və iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə

138. Strategiya sözünün mənşəyi və mənası

- A) yunan; qoşunları düzmək məharəti
- B) latın ; qoşunları dözmək məharəti
- C) fransız; hərbi rəhbərlik məharəti
- D) yunan; hərbi rəhbərlik məharəti
- E) yunan; qoşunları düzmək məharəti

139. Taktika sözünün mənşəyi və mənası

- A) latın; hərbi rəhbərlik məharəti
- B) yunan ; qoşunları düzmək məharəti
- C) fransız; hərbi rəhbərlik məharəti
- D) latın ; qoşunları düzmək məharəti
- E) yunan ; hərbi rəhbərlik məharəti

140. Strategiya haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

A) sosial-iqtisadi siyasətin strategiyası dövlətin uzun müddətli əsas məqsədlərinin müəyyən edilməsindən asılıdır

B) sosial-iqtisadi siyasətin strategiyası demokratik cəmiyyətin inkişafının bu və ya digər mərhələsinin xüsusiyyətlərinə tətbiqən həmin məqsədlərin konkretləşdirilməsindən

C)) sosial-iqtisadi siyasətin strategiyası iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi və idarə olunmasının elə formalarını, metod və üsullarını aşkara çıxarmaqdan ibarətdir ki, strateji xətdən irəli gələn konkret iqtisadi vəzifələr onların vasitəsiylə səmərəli şəkildə yerinə yetirilsin

D)strategiya siyasətin əsas məqsədinin təsərrüfat fəaliyyətinin başlıca istiqamətlərinin müəyyən edilməsidir

E)məqsədlərə çatmaq üçün iqtisadiyyat sahəsində dövlət fəaliyyətinin başlıca istiqamətlərinin işlənilib hazırlanmasından asılıdır

141. Sosial-iqtisadi siyasətin strategiyasının hazırlanması mürəkkəb proses olub müxtəlif mərhələlərdən keçir. Aid olmayanı göstərin

A)ölkə bazar iqtisadiyyatı yolu ilə irəlilədikcə və inkişafın miqyası artdıqca dövlətin sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin hazırlanmasında ilkin inkişaf mərhələsinin rolu artır

B)ikinci mərhələdə sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin məqsəd və vəzifələri irəli sürülür və onun strateji xətti əsaslandırılır

C))dördüncü mərhələdə siyasətə və onun strategiyasına uyğun olaraq qəbul edilmiş qərarların yerinə yetirilməsi gedişində əldə olunmuş nəticələrin qərarlarla uyğunluğu vacib deyil

D)dördüncü mərhələdə hazırlanmış sosial-iqtisadi siyasət və onun strategiyasının hər bir konkret şəraitdə əməli surətdə həyata keçirilməsində əldə olunmuş nəticələrin təhlilindən və qiymətləndirilməsindən istifadə olunur

E)üçüncü mərhələ işlənilib hazırlanmış strateji xəttin əməli surətdə həyata keçirilməsidir

142.”Azərbaycan respublikasında sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi tədbirləri haqqında “ Fərman neçənci ildə verilmişdir

A)2004 cü

C) 2001 ci

E) 2006 cı

B)2002 ci

D))2003 cü

143. Təsərrüfat sahələrinin inkişafı strategiyasına aid olmayanı göstər

A) iqtisadi artım strategiyası

B) böhranın qarşısının alınması strategiyası

C) iqtisadiyyatın stabilləşdirilməsi strategiyası

D) maddi ehtiyatlardan səmərəli istifadə olunması strategiyası

E) inflyasiyanın artırılması strategiyası

144. Regional siyasətin müvəffəqiyyəti ən əvvəl aşağıdakılardan ibarətdir. Biri səhvdir

A) hər bir konkret tarixi dövrdə bu siyasətin nə dərəcədə düzgün

B) sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin müvəffəqiyyətlərinin regional inkişaf siyasətinin müvəffəqiyyətlərindən çox olmasından asılıdır

C) regional inkişafın vəzifələrinin nə dərəcədə düzgün müəyyən edilməsi və nəzərə alınmasından

D) respublikada bütövlükdə və onun regionlarında sosial iqtisadi inkişafda ədalətlik və səmərəlilik prinsiplərinin real şəraitə uyğun olaraq nə dərəcədə düzgün əlaqələndirilməsindən

E) respublika üçün prioritet sahələrin inkişafının regionlarda prioritet təsərrüfat və infrastruktur sahələrinin nə dərəcədə düzgün əlaqələndirilməsindən asılıdır

145. Bazar iqtisadiyyatı ölkələrində dünya praktikasında regional siyasətin ən çox təsadüf olunan obyektlərinə aid deyil

A) işsizliyin azaldılması

B) həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi

C) regionların inkişaf sürətində olan fərqlərin artırılması

D) məşğuluq səviyyəsinin yüksəldilməsi

E) regionlar arasındakı fərqlərin aradan qaldırılması

146. Regional siyasətin strategiyasını həyata keçirmək və qarşıya qoyduğu ümumi məqsədlərə çatmaq üçün hər bir ölkənin inkişaf səviyyəsindən asılı olaraq aşağıdakı praktiki məqsədlər qarşıya qoyula bilər. Biri yalnıxdır

A) bütün ölkədaxili regionların maddi, əmək və maliyyə ehtiyatlarından xarici ölkələrin müvafiq potensialı ilə qarşılıqlı əlaqədə səmərəli istifadə etməklə onların ümumi sosial-iqtisadi inkişaf səviyyəsinin yüksəldilməsi

B) istehsalın, istehsal və sosial infrastrukturunun inkişaf səviyyəsində regionlar arasında tarixən yaranmış kəskin fərqlərin tədricən minimum səviyyəyədək azlması

C) keyfiyyətli və rəqabət qabiliyyətli yerli məhsul istehsalının genişləndirilməsi və bu hesaba əhalinin tələbatının ödənilməsi səviyyəsinin yüksəldilməsi

D) respublikanın və onun regionalalarının iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin olunması

E) azad sahibkarlıqdan, rəqabətdən irəli gələn regionlararası və regiondaxili ziddiyyətlərin artırılması

147. Müasir inkişaf mərhələsində respublikamızda regional siyasətin qarşıya qoyduğu strateji məqsədlərə çatmaq üçün qarşıda duran əsas məqsədlərə aid deyil

A) respublikadaxili iqtisadi rayonların əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə etmək

B) yalnız daxili investisiya və elmi-texniki potensialdan səmərəli istifadə etmək

C) müxtəlif təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə etmək

D) maliyyə imkanlarından səmərəli istifadə etmək

E) istehsalın maddi ünsürlərindən səmərəli istifadə etmək

148. Regionlarda iqtisadiyyatın sabit sürətlə inkişafını, əmək ehtiyatlarından xüsusilə qadın əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadəni təmin etmək üçün aşağıdakıların birinci növbədə həyata keçirilməsi vacibdir. Biri səhvdir

A) dövlət regional sosial – iqtisadi inkişaf siyasətinin və müvafiq tənzimləmə mexanizminin təkmilləşdirilməsi

B) Sənayenin sahə quruluşunun təkmilləşməsi onun ərazi quruluşunun təkmilləşməsi vasitəsi kimi diqqət mərkəzində durmalıdır

C) MDB ölkələrində azad iqtisadi zonaların yaradılması və istifadəsilə əlaqədar nəzəri metodoloji və praktiki xarakterli məsələlərin hazırlanmasının təmin olunması

D) ölkə regionlarının xarici bazara çıxış imkanlarının genişlənməsi, ixrac fəaliyyətinin yeni səmərəli istiqamətdə formalaşması

E)respublikanın iqtisadi rayonlarında təsərrüfatçılığın müxtəlif formalarının inkişafının səmərəli əlaqələndirilməsi, qeyri-neft sektorunda xüsusi bölmənin inkişaf imkanlarından və birgə müəssisələr təşkilində xarici investisiyadan geniş miqyasda istifadə olunması

149. Aktiv regional siyasət yeridən əksər inkişaf etmiş demokratik ölkələrin regional miqyaslı konkret strateji vəzifələrinə aid olmayanı göstər

A) nisbətən aşağı səviyyədə inkişaf etmiş ərazilərin mənisənilməsi

B) durğunluq əmələ gəlmiş köhnə sənaye rayonlarının iqtisadiyyatının yenidən qurulması

C) sənayenin həddən artıq təmərküzləşdiyi rayonlarda və aqlomerasiyalarda istehsalın strukturunda dəyişikliklər etməklə onun əks təmərküzləşməsi prosesinin həyata keçirilməsi

D) iqtisadiyyatı sarsıntıya məruz qalmış , dağılmış, durğunluq əmələ gəlmiş sənaye və aqrar sənaye rayonlarının iqtisadiyyatının yenidən qurulması, bərpası və inkişaf etdirilməsi

E) ölkənin iri rayonlarının qarşılıqlı əlaqədə inkişafı və vahid milli bazar halında birləşdirilməsi

150. Müasir dövrdə respublikada regional siyasətin əsas vəzifələrindən biri deyil

A) xalq təsərrüfatını yerləşməsində optimal ərazi proporsiyalarını müəyyən etmək

B) urbanizasiya prosesinin nizamlandırılması

C) yaşayış məntəqələrinin elmi cəhətdən əsaslandırılmış regional şəbəkəsini işləyib hazırlamaq

D) regional mədəni-iqtisadi mərkəz şəhərlərdə sosial infrastrukturunun sürətli inkişafı

E) maddi, əmək və təbii resurslardan səmərəli istifadə etmək

151. Demokratik siyasətin formalaşma və inkişaf mərhələlərindən bəhs edərkən nəzərə alınmalı cəhətlərə aid deyil

A) məhsuldar qüvvələr inkişaf etdikcə həm ayrı-ayrı təsərrüfat sahələri , həm də regionlar və dövlətlər arasında qarşılıqlı əlaqə və münasibətlər də inkişaf etmişdir

B) XIX əsrin axırları və XX əsrin əvvəllərində isə dövlətin iqtisadiyyata ardıcıl müdaxiləsinə obyektiv zərurət yaranmışdır

C))XIX əsrin 20-30- cu illərində dünya miqyasında baş verən böyük ictimai-iqtisadi, texniki-texnoloji yeniliklər, regionlar və dövlətlərarası münasibətlərin geniş inkişafı dövlətin sosial-iqtisadi həyata arabitir müdaxiləsindən “sosial-iqtisadi inkişafı tənziqləmək” siyasətinə keçidə obyektiv tələbat yaradır

D)ikinci dünya müharibəsindən sonra baş verən elmi-texniki inqilab böyük təbii ehtiyatların geniş miqyasda mənimsənilməsinə və istehsalın həcmnin əvvəllər görülməmiş miqyasda artmasına səbəb oldu

E)dövlətin regional siyasətinin və tənziqləmə sisteminin inkişafına XX əsrin 80ci illərinin axırlarından başlanan ictimai hadisələr böyük təsir göstərir

152.Neçənci illərdən başlayaraq dövlət regional siyasəti ,başqa sözlə dövlətin məhsuldar qüvvələrin yerləşməsinə məqsədəyönlü təsiri yeni məzmun almış iqtisadiyyatın və xarici iqtisadi fəaliyyətin bütün sahələrini əhatə etmişdir

A))XX əsrin 60- cı C)XX əsin80-cı E)XX əsrin 60-ci

B)XIX əsrin 70-ci D)XIX əsrin 50-ci

153.Regional maliyyələrə daxil deyil

A)regionun inkişafı üçün ayrılmış xüsusi təyinatlı vasitələr

B)subvensiyalar – yol tikintisi

C)mənzil – kommunal təsərrüfatı obyektləri

D)səhiyyənin inkişafı

E)müəssisə və təşkilatların yardımları

154.Biri yalnızdır

A)Regional inkişafın müvəffəqiyyətlə təmin olunmasının mühüm və ümumi şərti ölkənin yerli şəraitinə , beynəlxalq təcrübənin tələblərinə cavab verən regional inkişaf siyasətinin işlənilib hazırlanması və istifadə olunmasıdır

B)dövlət siyasəti necədirsə, onun tərkib hissələrinə daxil olan siyasət formaları da elədir

C)regional siyasətin həyata keçirilməsində onun maliyyə bazası mühüm rol oynayır

D))dövlət siyasətini müəyyən edən ümumi prinsiplər , yaxud dövlət siyasəti qarşısına qoyulan tələblər onun daxili tərkib hissəsinə daxil olan siyasət formalarına aid edilmir

E)dövlət siyasətinə münasibətdə alimlərin mövqeyləri arasında fərqlər var

155.Biri yalnızdır

A)dövlət siyasəti məhsuldar qüvvələrin inkişafı, cəmiyyətin siyasi təşkili forması və dövlətin özünün inkişafı iləsıx surətdə əlaqədardır

B) dövlət siyasətində ümumi mənafe və vətəndaşların çoxluğunun iradəsi əsas götürülür

C)hər hansı dövlət siyasəti yalnız ona uyğun olan müəyyən şəraitdə və vasitələrlə reallaşır

D)) dövlət siyasəti praktiki fəaliyyəti ilə uzlaşdırılmamalıdır

E) dövlət siyasəti hansı səbəbdən başlanırsa-başlansın, hansı sahəni əhatə edirsə- etsin son nəticədə kompleks xarakter daşmalıdır

156.Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A) dövlət siyasəti keçmiş dövrdən qalmış müsbət keyfiyyətləri əks etməklə bərabər və öncə mövcud dövrün tələblərini nəzərə almalıdır

B))daxili amillər ölkənin dünya dövlətləri arasında öz siyasi və iqtisadi nüfuzunu və mövqeyini, iqtisadi və ərzaq təhlükəsizliyini , ərzi bütövlüyünü qoruyub saxlamaq və möhkəmlətmək mənafeyini ön plana çəkir

C)dövlət sosial-iqtisadi inkişaf siyasəti inkişafı, tərəqqini düzgün istiqamətə yönəltməklə onu sürətləndirir.

D)dövlətlə iqtisadiyyat arasındakı münasibətlər ümumiyyətlə inzibati amirlik metodlarından iqtisadi metodlar üzərinə keçirilir

E)dövlət öz mülkiyyətində olan təsərrüfatlarla, müəssisələrlə xüsusi və kollektiv tabeçilikdə olan müəssisə və təşkilatlar arasında onların iqtisadi, sosial məsələlərinin həllinə qarışmaq, idarə və tənzim etmək baxımından fərq qoyur

157.Səhv olanı göstər

A))sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin əsasını strateji məqsəd, sosial-iqtisadi inkişafın əsasını inkişaf strategiyası təşkil edir

B) dövlət öz tabeliyində olmayan təsərrüfatlarla, sahibkarlarla münasibətləri də bazarın tələbləri əsasında qurur

C) dövlət siyasətinin , o cümlədən sosial-iqtisadi siyasətin müvəffəqiyyətə strategiya və taktikanın bütün cəhətlərdən düzgün və əsaslandırılmış olmasından hələdici dərəcədə asılıdır

D) dövlətin sosial-iqtisadi siyasətini dövlət və özünüidarəetmə orqanları, sahibkarlar, konkret planlar, qərarlar əməli fəaliyyət vasitələri ilə həyata keçirirlər

E) strategiya hər tərəfli əsaslandırılmalı dövlətin sosial-iqtisadi inkişaf siyasəti və siyasi kursu ilə əlaqələndirilməlidir

158. Biri yalnızdır

A) strategiyanın hazırlanması yalnız ona müvafiq taktiki gedişlər hazırlandığı və həyata keçirildiyi zaman özünün müsbət nəticələrini verə bilər

B) taktikanı müəyyən etmək üçün strateji göstəricilər əvvəlki dövrdə əldə olunmuş göstəricilərlə müqayisə olunur

C) regional inkişaf siyasəti sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin mühüm tərkib hissələrindən biridir və bütövlükdə həmin siyasətin yerinə yetirilməsinə xidmət edir

D) sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin hər hansı növünə nisbətən regional siyasət daha sadədir

E) ölkənin regional siyasətinə uyğun olaraq iqtisadiyyatın regional strukturunun təkmilləşməsi siyasəti yeridilir

159. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A) daxili amillərə ölkə daxilində iqtisadiyyatın inkişafı səviyyəsi , mülkiyyət və təsərrüfatçılıq formaları arasındakı inkişaf nisbətləri və qarşılıqlı münasibətlər, bütün regionlarda əhalinin məşğulluq və həyat səviyyəsinin qorunub saxlanması və yüksəldilməsi mənafeyi vəs. aiddir

B) xarici amillər ölkənin dünya dövlətləri arasında öz siyasi və iqtisadi nüfuzunu və mövqeyini, iqtisadi və ərzaq təhlükəsizliyini , ərazi bütövlüyünü qoruyub saxlamaq və möhkəmlətmək mənafeyini ön plana çəkir

C) strategiya siyasətin əsas məqsədinin və təsərrüfat fəaliyyətinin başlıca istiqamətlərinin müəyyən edilməsidir

D) taktika siyasətin əsas məqsədinin və təsərrüfat fəaliyyətinin əməli vasitələrinin, üsul və metodlarının hazırlanmasını göstərən əsas anlayışlar kimi işlədilir

E)) respublika üçün prioritet sahələrin inkişafı regionlarda digər sahələrin inkişafını sürətləndirir

160. Biri yalnızdır

A)) Regional siyasətin işlənilib hazırlanmasında beynəlxalq əmək bölgüsünün rolu minimum səviyyədədir

B) müasir dövrdə regional siyasət iqtisadi rayonlarının kompleks inkişafı və ehtiyatlardan minimum əmək məsrəfi ilə hərtərəfli istifadəni, rayonun öz yerli məhsullara tələbatının ödənilməsinin optimal təmin edilməsini nəzərdə tutmalıdır

C) inkişaf etməkdə olan ölkələrdə olduğu kimi respublikanın regionları arasında da kəskin fərqlər var

D) Bakı regionunda urbanizasiya prosesləri sürətlənir və onun tənzim olunmasına ehtiyac var

E) elmi-texniki tərəqqinin inkişafı regionlar arasındakı əhəmiyyət kəsb edən sosial-iqtisadi infrastrukturanın geniş inkişafına şərait yaradır

161. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A) istər dövlət, istərsə də ayrı-ayrı iri sahibkarlar elmi-texniki tərəqqinin müasir nailiyyətlərindən öz mövqeyini möhkəmlətmək, istehsalın inkişaf tempini və səmərəliliyini yüksəltmək, daha böyük əraziləri istehsal cəhətdən mənimsəmək üçün dövlətlə birlikdə fəaliyyət göstərirlər

B) dövlətin regional siyasətinə 50-ci illərdən başlayaraq sənayenin və kənd təsərrüfatının ixtisaslaşmasında və inkişafında, sahə və xüsusiyətlə ərazi quruluşunda baş verən əsaslı dəyişikliklər təsir göstərmişdir

C)) 40-50-ci illərdə ənənəvi istehsal sahələri yerləşmiş regionlarda xüsusi inkişaf özünü büruzə vermiş, bu regionların iqtisadiyyatında sürətli inkişaf müşahidə olunmuşdur

D) köhnə istehsal mərkəzləri və sənaye rayonlarının yenidən qurulması ölkə daxilində və hətta qonşu ölkələrdə həmin şəhər və rayonlara yaxın ərazilərin inkişaf istiqamətlərinə təsir göstərir

E) regional siyasətin işlənilib hazırlanması üçün dövlət regional siyasət mexanizmləri kompleks halda işlənilib hazırlanmalıdır

162. Hər hansı ölkədə regional idarəetmənin nə dərəcədə müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsi hansı məsələlər qrupunun dözgün həll edilməsindən asılıdır. Biri yalnızdır

A) elmi cəhətdən əsaslandırılmış, düzgün regional siyasətin və müvafiq dövlət idarəetmə vasitələrinin işlənilib hazırlanması və istifadəsi metodlarının müəyyən edilməsi

B) regional siyasətin hüquqi əsaslarını yaradan qanunların, sərəncamların və qərarların qəbul edilməsi

C) ölkənin dövlət quruluşu formasından asılı olaraq onun regionlara bölgü sisteminin müəyyən edilməsi

D) regionların inkişafı, məhsuldar qüvvələrin ərazi təşkilindəki uğursuzluqların aradan qaldırılması üçün vergilərin artırılması, inhisarlaşma səviyyəsinin minimuma endirilməsi

E) regional inkişafın dövlət idarəetməsinin müasir dövrdə geniş yayılmış xüsusi regional formalarının ölkə daxilində təşkili işlərinin görülməsi

163. Ölkə ərazisində regional inkişafın idarə olunmasını hüquqi cəhətdən rəsmiləşdirən qanunlar neçənci illərdə qəbul edilmişdir

A) 40-50 C) 50-60 E) 80-90

B) 70-90 D) 60-70

164. Əhatə dairəsinə görə qanunlar və digər qanun xarakterli normativ-hüquqi aktlar 4 qrupa bölünür. Aid olmayanı göstər

A) ölkənin bütün regionlarına aid olan, onların ümumi inkişafını tənzimləyən qanunlar

B) bu və ya digər regionun inkişafını tənzimləyən xüsusi qanunlar

C) regionlararası münasibətləri tənzimləyən qanunlar

D) ölkənin bu və ya digər qrup regionlarının inkişafını tənzimləyən qanunlar

E) ölkənin xüsusi inkişaf etmiş regionlarına aid olan, onların ümumi inkişafını tənzimləyən qanunlar

165. "Regional siyasətin əsasları haqqında qanun" neçənci ildə və hansı ölkədə qəbul edilmişdir

- A)1996 ; Rusiya C)1995 ; Almaniya E)1996 ; ABŞ
B)1997 ; ABŞ D)1998 ; Çin

166.Regional inkişaf siyasətini həyata keçirmək və respublikadaxili regional inkişafı tənzimləmək üçün ölkədə qəbul olunmuş qanunlara aid olmayanı göstərin

- A) regional inkişafın dövlət tənzimlənməsinin ümumi əsaslarını, məqsəd və vəzifələrini, forma və metodlarını müəyyən edən qanun
B) "inzibati-ərazi vahidləri və yaşayış məntəqələrinin statusu haqqında" qanun
C) respublikada sərbəst iqtisadi zonalar yaradılması haqqında qanun
D) inzibati-ərazi vahidləri arasında ,şəhərlə kənd arasında münasibətləri tənzimləyən qanunlar
E) regional inkişaf prioritetləri, məqsədli proqram və perspektiv planların işlənilib hazırlanması və onlardan istifadə olunması qaydalarını müəyyən edən qanunlar

167.Regional inkişaf siyasətini həyata keçirmək və respublikadaxili regional inkişafı tənzimləmək üçün ölkədə qəbul olunmuş sərəncamlara aid olmayanı göstərin

- A) Bakı , Sumqayıt, Gəncə şəhərlərində onların yerli imkanlarına uyğun gəlməyən və istehsal profiliylə əlaqədar olmayan yeni sənaye müəssisələrinin və obyektlərinin yaradılmasının qadağan olunması haqqında
B) Azərbaycanın ayrı-ayrı inzibati-ərazi bölgələrinə və ya digər nisbətən böyük ərazi hissələrinə sərbəst iqtisadi zonalar vəs. statusu verilməsi haqqında qanun
C) Azərbaycan Respublikasında yeni inzibati-ərazi bölgüsü, iqtisadi rayonlaşma aparılması
D) inzibati-ərazi vahidləri arasında ,şəhərlə kənd arasında münasibətləri tənzimləyənməsi
E) respublikada sərbəst iqtisadi zonalar yaradılması haqqında

168.Dövlət regional idarəetmə orqanlarını bir çox əlamətlərinə görə müxtəlif formada təsnifləşdirirlər.Bu təsnifat formalarına aid olmayanı göstərin

- A)dövlət icra hakimiyyəti orqanları
B)iqtisadi metodların tətbiqi orqanları
C)sahə idarəetmə orqanları

D)ümumi kompetensiyalı orqaanlar

E)nəzarət orqanları

169.Prezdentin və onun icra aparatının fəaliyyət istiqamətlərinə aid olmayanı göstərin

A) Azərbaycan Respublikasının prezidenti Milli Məclisə seçkiləri təyin edir, dövlət büdcəsini və onun icrsını təsdiq edir

B) Azərbaycan Respublikasının baş nazirini vəzifəyə təsdiq edir, vəzifədən çıxarır, nazirlər kabinetinin üzvlərini vəzifəyə təyin edir və çıxarır

C)Respublika xalq təsərrüfatı miqyasında və bütün regional strukturlarda idarəetmənin həyata keçirilməsində respublika prezidenti və onun baş icra aparatı mühüm rol oynayır

D)Qanunlar imzalatır və təsdiq edir

E)) Azərbaycan Respublikası prezidenti qanunverici aparatı təşkil edir və onun rəhbərini təyin edir

170.Nazirlər Kabineti haqqındakı fikirlərdən biri yalnızdır

A) Nazirlər Kabineti prezidentin icra hakimiyyətinə aidi orqanıdır

B)) Nazirlər Kabineti Milli Məclisə tabedir və onun qarşısında hesabat verir

C) Nazirlər Kabinetinin tərkibinə baş nazir, onun müavinləri, nazirlər və başqa mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri daxil olur

D)Konstitusiyaya əsasən Azərbaycan Respublikası prezidenti icra səlahiyyətinin təşkil məqsədiylə respublikanın Nazirlər Kabineti yaradılır

E)) Nazirlər Kabineti prezidentə tabedir və onun qarşısında hesabat verir

171."Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə" neçənci ildə qəbul edilmişdir

A))1999-cu il 16 iyun C)1998-ci il 16 iyul E)1997-ci il 15 avqust

B)1998-ci il 20 may D)1997-ci il 15 may

172.İcra hakimiyyəti başçılarının səlahiyyətlərinə aid olmayanı göstərin

A)qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq ərazidə dövlət mülkiyyətində olan torpaq sahələrini istifadəyə vermək

B))icra hakimiyyəti orqanları əsasən büdcədən kənar gəlirlər hesabına maliyyələşirlər

C)yaşayış məntəqələrinin torpaq-təsərrüfat quruluşunun hazırlanmasını və həyata keçirilməsini təşkil etmək

D)şəhər, rayon icra aparatı adından müqavilələr bağlamaq

E)seçkilərin , referendumların qanuna uyğun keçirilməsini təmin etmək

173.Vəzifələri icra etmək üçün yerli icra hakimiyyəti başçısı yanında xüsusi şura yaradılır. Şuraya aid olmayan əlaməti göstərin

A)şuranın tərkibinə aparatın vəzifəli şəxsləri və ərazidə olan müəssisələrin rəhbərləri daxil olur

B)şura ayda 2 dəfədən az olmayaraq iclaslar keçirir

C)şuranın iclasında qəbul edilmiş qərarlar protokollaşdırılır və tövsiyyə xarakteri daşıyır

D))şuranın tərkibi 25 nəfər ola bilər

E)iclasda icra hakimiyyəti başçısı, o olmadıqda onun birinci müavini rəhbərlik edir

174.50 min nəfərə qədər olan rayonda ştat heyyyəti neçə nəfər nəzərdə tutulur

A) 25 C)18 E))35

B)15 D)40

175.1999-cu ildə qəbul olunmuş Əsasnaməyə neçənci illərə qədər dəyişikliklər olunmuşdur

A) 2001 C)2003 E)2004

B))2005 D)2004

176.Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A)regional siyasət və idarəetmə müxtəlif inzibati-siyasi quruluşa və müxtəlif idarəetmə formasına malik bütün dövlətlərdə bu və ya digər səviyyədə həyata keçirilir

B) regional siyasət öz mahiyyətinə görə regional inkişafın dövlət tənzim və idarə edilməsi ilə bağlı bir çox problem məsələlər kompleksinin elmi cəhətdən işlənilib hazırlanmasını əhatə edir

C))regional maliyyə dövlətin qeyri aktiv regional siyasət vasitəsidir

D))regional idarəetmənin məqsədlərinin müvəffəqiyyətlə həyata küçürilməsini təmin etmək üçün onların hüquqi əsaslarını yaradan qanunların, sərəncamların, qərarların qəbul edilməsi vacibdir.

E))hazırda bütün ölkələrdə regional siyasətin hər iki qrup vəsaitlərini-iqtisadi və inzibati-təşkilativəsaitlərini əhatə edən qanunlar ssitemi fəalliyət göstərir

177.Biri yalnızdır

A))istənilən hər hansı vacib tədbir kimi regional inkişafın tənzim və idarə olunmasına yönəlmiş tədbirlərin reallaşdırılması da son nəticədə onun həyata keçürilməsinin hüquqi təminatından asılı olur

B))müstəqillik illərində Azərbaycanda yeni cəmiyyət quruculuğunu, bazar münasibətlərinə keçid və dünya sisteminə inteqrasiyanın əsaslarını müəyyən edən qanunlar qəbul edilmiş, mövcud qanunlara dəyişikliklər edilmişdir

C))respublikada ərazi idarəetməsiylə bağlı qanunlar yalnız inzibati-ərazi vahidlərini əhatə edir

D)) iri miqyaslı coğrafi-iqtisadi regionları, regionlararası və şəhərlə kənd arasındakı münasibətləri tənzimləyən qanunlar və digər normativ-hüquqi aktlar kifayət qədər qəbul olunmuşdur.

E))regional siyasət və idarəetmə bir qayda olaraq sahəvi idarəetmədən geri qalır

178.Biri yalnızdır

A))regional inkişafın dövlət tənzim və idarə olunmasında əsas problem hələlik dünyanın heç bir ölkəsində regional inkişafın idarə və tənzimlənməsinə cavabdeh olan vahid mərkəzi orqan yoxdur

B)) respublikada ərazi idarəetməsiylə bağlı qanunlar inzibati-ərazi vahidlərini əhatə etmir

C))vahid dövlət regional idarəetmə orqanının olmaması, demokratik cəmiyyətin dövlət siyasət və idarəetmə sistemində tarixən yaranmış və inkişafa mane olan cəhətlərindən biridir

D))ölkənin inzibati-ərazi və özünüidarəetmə bölgüsü sisteminin mürəkkəbliyi onlarda nisbətən mürəkkəb regional idarəetmə orqanlarının formalaşmasına səbəb olur

E)hər bir ölkədə regional idarəetmə orqanlarının sayı, strukturu və təşkili formaları inzibati-ərazi və coğrafi-iqtisadi bölgü sistemi ilə sıx əlaqədə olur.

179.Biri yalnızdır

A) regional inkişafın dövlət tənzim və idarə olunması qanunverici, icraedici və nəzarət orqanlarının fəaliyyətinin mühüm bir hissəsini əhatə edən mühüm bir prosesdir

B) regional inkişafın dövlət tənzim və idarə olunması regional siyasətin həyata keçirilməsinin üsul və vasitələrinin məcmusudur

C) regional siyasət, regional inkişafın dövlət tənzim və idarə olunmasının dünyanın bütün ölkə və iri miqyaslı ərazilərində nisbətən geniş inkişaf etməsinə baxmayaraq bu sahədə öz həllini gözləyən problemlər də çoxdur

D)Milli Məclisin bütün qanunvericilik fəaliyyətində, idarəetmə məsələlərinin həllində onun daimi komissiyaları mühüm rol oynayır

E)) Milli Məclisin bütün qanunvericilik fəaliyyətində mühüm rol oynayan komissiyalar Nazirlər Kabineti tərəfindən seçilir

180.Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A)) Prezident seçilməsi elan olunduğu gündən başlayaraq, 5 gün ərzində, konstitusiya məhkəməsi hakimlərinin iştirakı ilə and içməlidir

B)Nazirlər Kabinetinin səlahiyyətləri kontitusiyanın 119-cu maddəsinə əsasən müəyyən edilmişdir

C)öz hüququnun əhatə dairəsinə görə Nazirlər Kabineti ümumi səlahiyyətli idarəetmə orqanıdır

D)öz səlahiyyətlərini həyata keçirmək üçün Nazirlər Kabineti özünün idarə aparatına malik olur

E)icra hakimiyyətinin başçılarını Azərbaycan Respublikasının prezidenti vəzifəyə təyin edir və vəzifədən azad edir

181. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A)icra hakimiyyəti orqanları prezident və onun xüsusi icra aparatı, Nazirlər Kabineti və onun icra aparatını, yerli icra hakimiyyətinin strukturlarını və funksiyalarını əhatə edir

B)öz hüququnun əhatə dairəsinə görə Nazirlər Kabineti ümumi səlahiyyətli idarə orqanıdır

C))Azərbaycan respublikası prezidenti Nazirlər Kabinetinin iclasına sədrlik etmir

D) regional inkişafın dövlət tənzim və idarə olunmasında əsas problem hələlik dünyanın heç bir ölkəsində regional inkişafın idarə və tənzimlənməsinə cavabdeh olan vahid mərkəzi orqan yoxdur

E) inkişaf etməkdə olan ölkələrdə olduğu kimi respublikanın regionları arasında da kəskin fərqlər var

182. Biri yalnızdır

A) Azərbaycan respublikası prezidenti baş naziri vəzifəyə təyin edir, vəzifədən çıxarır, nazirlər kabinetinin üzvlərini vəzifəyə təyin edir və çıxarır

B) Nazirlər Kabinetinin tərkibinə baş nazir, onun müavinləri, nazirlər və başqa mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri daxil olur

C)regional maliyyə vəsaitləri regionların kompleks sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilir

D))bir respublikada olan nazirlik və baş idarələr, başqa respublikalarda da olmalıdır

E) nazirliklərin əsas vəzifəsi elmi-texniki tərəqqidən, milli təcrübədən, investisiya imkanlarından istifadə etməklə onlara həvalə edilmiş sahənin inkişafını təmin etməkdir

183. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A)dövlət orqanlarını sahə miqyasında ümumi rəhbərliyi idarəetmənin brvə ya bir neçə funksiyasının həyata keçirilməsi üçün məsuliyyət daşıyan xüsusi səlahiyyətli orqanlar tərəfindən həyata keçirilir

B) bir respublikada olan nazirlik və baş idarələr, başqa respublikalarda da olmalıdır

C)hər hansı ölkədə iqtisadiyyatın sabit sürətlə və səmərəli inkişafı mənafeyi həmin ölkədə maliyyə, pul tədavülü, uçot sisteminin nizama salınmasını və normal fəaliyyətini tələb edir

D)ölkə ərazilərininayrı-ayrı sahələrinin inkişafını əlaqələndirmək, sahələr və ərazilərin inkişafında zəruri nisbətləri formalaşdırmaq vacibdir

E))idarəetmənin sahəvi və sahələrarası funksional orqanları sistemi regional səviyyədə formalaşır

184. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A)yerli icra hakimiyyəti orqanları inzibati-ərazi vahidləri səviyyəsində idarəetmə funksiyasını yerinə yetirirlər

B)) Əsasnaməyə görə əhalisi 100 min nəfərdən yuxarı olan rayonda ştat heyəti 50 nəfər ola bilər

C)hər bir regionda icra hakimiyyət orqanlarının quruluşu hər regionun inzibati ərazi bölgüsü xüsusiyyətlərindən, onların ərazisində istehsal və xidmət sahələrinin inkişafı vəziyyətindən asılıdır

D) yerli icra hakimiyyəti orqanları daimi şuralar təşkil edir, icraedici və səsrəncamçı orqanları yaradır

E)Nazirlər Kabineti fəaliyyəti zamanı maliyyə mənbəyi kimi qeyri – bütçə vəsaitindən , alınan vergilərdən istifadə edə bilər

185. Biri yalnızdır

A)icra aparatının ştat strukturu respublika prezidentinin icra aparatı ilə razılaşdırılır və müvafiq rayon, şəhər İcra hakimiyyəti başçısı tərəfindən təsdiq olunur

B)inzibati rayonlarda böyük, orta və kiçik şəhərlərdə əhalinin sayını nəzərə almaqla icra aparatı strukturu və ştat cədvəli formalaşdırılır

C)) inzibati rayon icra hakimiyyəti başçısının aparatının strukturu rayonnu böyüklüyündən asılı olmayaraq əsasən 11 şöbədə ibarət olur

D) ölkənin inzibati-ərazi və özünüidarəetmə bölgüsü sisteminin mürəkkəbliyi onlarda nisbətən mürəkkəb regional idarəetmə orqanlarının formalaşmasına səbəb olur

E) şuranın tərkibinə aparatın vəzifəli şəxsləri və ərazidə olan müəssisələrin rəhbərləri daxil olur

186.Özünüidarəetmə ola bilər

A) təşkilatı və tam C)qeyri-təşkilatı və qeyri-tam

B) tam və təşkilatı D))tam və natamam

E)natamam və təşkilatı

187. Kollektiv üzvlərinin hamısının asılı olduğu demokratiyanın əsas formasına aid deyil

A) özünüidarəetmə

B) idarəetmədə şəriki iştirak etmək

C) daxili nəzarət

D) özünüidarəetmə müəssisəsində bütün istiqamətlər üzrə özünüidarəetməyə hüquq verilməsi

E) özünüidarəetmənin mərkəzləşdirilməsi

188. Özünüidarəetməyə aid olan xüsusiyyətlərdən biri yalnızdır

A) özünüidarəetmə yalnız sahə miqyasında ola bilər

B) özünüidarəetmə o vaxt mümkün olur ki, hər bir əmək kollektivi və hər bir işçi özünü mülkiyyət subyekti kimi reallaşdırmaq hüququna malik olur

C) özünüidarəetmə şəraitində mülkiyyət münasibətləri vasitəsilə əmək idarəetmə ilə birləşir

D) özünüidarəetmənin funksiyası və strukturu təşkilatın tələbatına uyğun olaraq müəyyənləşdirilir

E) ərazi miqyasında özünüidarəetmə daha geniş yayılmışdır

189. Bələdiyyələr haqqındakı fikirlərdən biri yalnızdır

A) bələdiyyələrin meydana gəlməsi şəhərlərin meydana gəlməsi və idarəçiliyi ilə bağlı olmuşdur

B) bələdiyyələrin çox qədim və zəngin tarixi var

C) bələdiyyə anlayışı ilk dəfə inkişaf etmiş dövlətlərdə işlədilmişdir

D) bələdiyyələr yerlərdə əhalinin özünüidarəsi və yerli imkanlardan istifadənin başlıca təşkilat formasıdır

E) inkişaf etmiş demokratik dövlətlərdə bələdiyyə idarəetməsi sahəsində uzun illər ərzində böyük təcrübə toplanmışdır

190. Bələdiyyələrin yaranması və onlara seçkilər keçirilməsi barəsində müddəalar neçənci ildə qəbul edilmiş konstitusiyada öz əksini tapmışdır

- A) 1994 B))1995 E)1996
C)1997 D)1998

191. Respublikada bələdiyyələrin yaranması və fəaliyyətini tənzimləyən çoxsaylı qanunlar qəbul edilmişdir. Aid olmayanı göstər

- A) "Bələdiyyə qulluğu haqqında"
B) " Bələdiyyələrin statusu haqqında"
C) "Yerli özünü idarəetmə haqqında"
D) " Bələdiyyənin maliyyəsinin əsasları haqqında"
E) "Yerli vergi və ödəncilər haqqında"

192. Bələdiyyələrin statusu haqqında əsas normativ-hüquqi akt neçənci ildə bağlanmışdır

- A) 1993 C) 1995 E)1998
B)1997 D))1999

193. Bələdiyyələr haqqındakı fikirlərdən biri yalnızdır

- A) bələdiyyələr Ümumxalq seçkiləri əsasında yaranmışdır
B) bələdiyyə qanunla müəyyən edilmiş ərazi hüdudları daxilində yerli özünüidarəetmə formasıdır
C) bələdiyyələr birpilləli idarəetmə sisteminə malik olan qeyri-hökumət qurumudur
D) dövlət idarəetmə qurumlarından fərqli olaraq bələdiyyələrin yaranmasında müstəqillik var
E) bələdiyyənin yaranması yaşayış məntəqəsindəki əhəlinin sayından, təsərrüfat strukturundan, əmlak vəziyyətindən asılıdır

194. Azərbaycan şəraitində əhəlinin sayından asılı olaraq bələdiyyə üvlərinin sayı neçə nəfərə qədər ola bilər

- A) 5-19 B)6-20 E)7-21
C)10-20 E)15-30

195. Şəhərlərlə bağlı fikirlərdən biri yalnızdır

A)şəhərlər əhalinin sıx məskunlaşması, istehsalın və sosial infrastrukturanın yerləşməsi, nəqliyyat, ticarət mərkəzi kimi diqqəti cəlb edirlər

B)) şəhərlərin idarə olunmasının təşkilatı quruluşu sadə olur

C) şəhərlərdə əhalinin müxtəlif qrupları arasında işlə təminatda , həyat səviyyəsində kəskin fərqlər mövcud olur

D)cinayətkarlıq, ətraf mühitin çirklənməsi ehtimalı böyük olur

E) şəhərlərin inkişafı ilə qarşılıqlı əlaqədə olan bir çox problemlər ortaya çıxır

196. Bütün respublika torpaqlarının neçə faizi bələdiyyələrə verilmişdir

A)31%

B)20%

C))32%

D)26%

E)29%

197.Bələdiyyə əmlakına aid deyil

A)fiziki və hüquqi şəxslərin əmlakı

B)bələdiyyələrə vəsiyyət edilən əmlak

C)beynəlxalq təşkilatların verdikləri əmlak

D)bələdiyyə mülkiyyətinə verilən dövlət əmlakı

E))mənimsənilməmiş ərazilər

198.Bələdiyyə büdcəsinin gəlir mənbələrinə aid deyil

A)fiziki şəxslərdən əmlak vergisi

B)fiziki şəxslərdən torpaq vergisi

C)dövlət büdcəsindən verilən datasiya və subvensiyalar

D))hüquqi şəxslərdən əmlak vergisi

E)lotereya satışından gəlirlər

199. Bələdiyyə büdcəsinin xərc istiqamətlərinə aid deyil

- A) icarə xərcləri
- B) təhsil xərcləri
- C) bələdiyyə borcunun ödənilməsinə xərclər
- D) səhiyyə xərcləri
- E) bələdiyyə yol tikintisinə və saxlanılmasına

200. Bələdiyyə büdcəsinin gəlir mənbələrinin əldə olunması və istifadəsi hansı qanunda öz əksini tapmışdır

- A) "Bələdiyyə qulluğu haqqında"
- B) "Yerli vergilər və ödənişlər haqqında"
- C) "Bələdiyyələrin statusu haqqında"
- D) "Bələdiyyənin maliyyəsinin əsasları haqqında"
- E) "Yerli vergi və ödəncilər haqqında"

201. Vergitutma obyektləri hansılardır

- A) torpaq
- B) məfəət
- C) təbii ehtiyatlar
- D) əmlak
- E) faydalı qazıntılar

202. Yerli vergilərin ləğvi haqqında qərar nə vaxt qüvvəyə minir

- A) yalnız bələdiyyələrin razılığıyla
- B) Nazirlər Kabinetinin razılığı ilə
- C) Vergilər Nazirliyinin razılığıyla
- D) yalnız müvafiq icra hakimiyyət orqanları ilə razılaşdırıldıqda
- E) Milli Məclisin qərarı ilə

203. Bələdiyyə vergisinin müəyyən edilməsinin əsas şərti deyil

- A) vergi dərəcəsi

- B) vergitutma bazarı
- C) vergi ödənilməsi qaydası
- D) vergitutma obyektı
- E) vergi büdcəsi

204. Səlahiyyətlərini itirmiş bələdiyyə üzvü neçə aydan gev olmayaraq öz seçiciləri qarşısında hesabat verir

- A) 6
- B) 7
- E) 10
- C) 9
- D) 9

205. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinə aid deyil

- A) 5 il müddətinə seçilirlər
- B) bələdiyyə üzvü vətəndaşlıqdan çıxdıqda belə üzlüyü tanınır
- C) bələdiyyə üzvü əmək qabiliyyətini itirdikdə səlahiyyətlərini itirmiş hesab edilir
- D) bələdiyyə üzvlərinin əmək haqqı bələdiyyələrin gəlirlərindən asılı olaraq hazırlanmış və ümumi iclasda təsdiq olunmuş ştat cədvəli əsasında verilir
- E) bələdiyyənin icra orqanlarının təşəbbüsü ilə bələdiyyə üzvlərinin iclasları keçirilir

206. Ədliyyə Nazirliyi nəzdində neçənci ildə Bələdiyyələrlə iş və bələdiyyələrə metodoloji Yardım Mərkəzi yaradılmışdır

- A) 1997
- B) 1998
- C) 2000
- D) 1999
- E) 2001

207. Neçənci illərdə bələdiyyələrin ümumi gəlirləri azalmışdır

- A) 200-2001
- B) 1999-2000
- C) 2001-2003

D))2002-2005

E)2004-2006

208. Bələdiyyələrin təsərrüfat fəaliyyətini yaxşılaşdırmaq və səmərəliliyini artırmaq üçün elmi cəhətdən əsaslandırılmış tədbirlər kompleksinə aid deyil

A)) bələdiyyə sədrlərinin əhali tərəfindən seçilməsi

B)bələdiyyələrin kifayət qədər əsaslandırılmış fəaliyyət strategiyasının hazırlanması

C) bələdiyyələrin gəlir və xərclərinin planlaşdırılmasının təkmilləşdirilməsi

D) bələdiyyələrin resurs təminatının artırılması

E) bələdiyyələrin əhali arasında apardığı işin gücləndirilməsi

209. Bələdiyyələrlə bağlı fikirlərdən biri yalnızdır

A)bələdiyyələrin xərcləri bələdiyyələr tərəfindən müəyyənləşdirilir

B)bələdiyyə büdcəsinin ləhiyyəsi hər il dekabr ayının 25-dən gec olmayaraq hazırlanır

C)zərurət olan halda bələdiyyənin dövlət büdcəsindən vəsait almaq hüququ vardır

D)fiziki şəxslərdən əmlak vergisi alınması bələdiyyə büdcəsinin gəlir mənbələrinə aiddir

E))bələdiyyələrin xərcləri dövlət tərəfindən müəyyənləşdirilir

210. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A)) özünüidarəetmə yalnız tam formada olur

B)demokratik cəmiyyət vətəndaş cəmiyyətidir

C)özünüidarəetmə demokratik cəmiyyətin idarə olunması sistemində çox mühüm yer tutur

D) özünüidarəetmə idarəetmənin demokratikləşməsi səviyyəsidir

E) özünüidarəetmə tam və natamam ola bilər

211. Özünüidarəetmə haqqında fikirlərdən biri yanlışdır

A) o sistem tamamiylə özünü idarə edən sayılır ki, onun başı üzərində yuxarı idarəetmə orqanı yoxdur

B) özünüidarəetmə yalnız ərazi miqyasında ola bilər

C) özünüidarəetmə dərəcəsi idarəetməni mərkəzləşdirilmə dərəcəsiylə müəyyən olunur

D) bazar iqtisadiyyatı idarəetməni yüksək səviyyədə əks mərkəzləşdirir

E) özünüidarəetmənin aşağı formasının yaranması idarəetmə və planlaşmanın dəyişməsiylə əlaqədardır

212. Biri yalnızdır

A) ərazi miqyasında özünüidarəetmə daha geniş yayılmışdır

B) bələdiyyələrin çox qədim və zəngin tarixi var

C) idarəetmənin səmərəliliyi təkcə orada yaşayan əhalinin sayından asılıdır

D) bələdiyyələr yerlərdə əhalinin özünüidarəsi və yerli imkanlardan istifadənin başlıca təşkilat formasıdır

E) inzibati-ərazi bölgüsü əhalinin ərazi bölgüsünün dövlət aparatı ilə rəsmiləşdirilməsi formasıdır

213. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A) özünüidarəetmə şəraitində mülkiyyət münasibətləri vasitəsiylə əmək idarəetmə ilə birləşir

B) özünüidarəetmənin aşağı formasının yaranması idarəetmə və planlaşmanın dəyişməsiylə əlaqədardır

C) demokratik cəmiyyət vətəndaş cəmiyyətidir

D) demokratik dövlətlərin çoxillik təcrübəsi göstərir ki, dövlət idarəçilik orqanları ayrılıqda hər bir ərazinin, regionun istehsal potensialından səmərəli istifadəni təmin edə bilər

E) özünüidarəetmə kollektiv tərəfindən qərarların seçilməsi, qəbulu və onun mütləq yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur

214. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A) bələdiyyələrə seçkilərin uğurla keçirilməsi Azərbaycanda yerli idarəetmə orqanlarının yaradılmasını müəyyən edir

B) demokratik dövlətlərin çoxillik təcrübəsi göstərir ki, dövlət idarəçilik orqanları ayrılıqda hər bir ərazinin, regionun istehsal potensialından səmərəli istifadəni təmin edə bilmir

C) bələdiyyələrin meydana gəlməsi şəhərlərin meydana gəlməsi və idarəçiliyi ilə bağlı olmuşdur

D) özünüidarəetmənin əsas forması bələdiyyədir

E) bələdiyyə orqanları bələdiyyə tərəfindən yaradılan, dövlət orqanları sisteminə daxil olan yerli əhəmiyyətli məsələləri həll etmə səlahiyyətləri verilən seçkili orqanlardır

215. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A) idarəetmənin sahəvi və sahələrarası funksional orqanlar sistemi təşkilati səviyyədə formalaşır

B) bələdiyyə üzvlərinin sayı əhalinin sayından asılı olaraq müəyyən olunur

C) bələdiyyələr birpilləli idarəetmə sistemində daxil olan qeyri-hökumət qurumudur

D) şəhərlərin idarə olunmasının təşkilati quruluşu mürəkkəb olur

E) hər hansı səviyyədə özünüidarəetmədə müvafiq səviyyədə olan insanlar, bütün əmək kollektivi idarəetmə subyektinə çevrilir

216. Biri yalnızdır

A) yerli icra hakimiyyəti orqanları inzibati-ərazi vahidləri səviyyəsində idarəetmə funksiyasını yerinə yetirirlər

B) bələdiyyələrin mülkiyyət hüququ məhduddur

C) əsasnaməyə görə inzibati bölgü vahidləri üzrə idarəçiliyi şəhər rayon və s. icra hakimiyyətinin başçısı və onun İcra aparatı həyata keçirir

D) hər bir regionda icra hakimiyyət orqanlarının quruluşu regionun inzibati ərazi bölgüsü xüsusiyyətlərindən, onların ərazisində istehsal və xidmət sahələrinin inkişafı səviyyəsindən asılıdır

E) bələdiyyələr şəhər, inzibati rayon və qəsəbələrin sosial-iqtisadi problemlərinin həllində yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə sıx anlaşılma şəraitində fəaliyyət göstərirlər

217. Bələdiyyələrin əsas vəzifəsi

A) yerli şəraiti nəzərə almaqla ekoloji tarazlığı qorumaq, bələdiyyə ərazisini yaşıllaşdırmaq, məişət tullantılarının yığılması, emalı və s.-dir

B) geniş mülkiyyətə sahib olmaq

C) bələdiyyə əhalisinin həyat və fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı məsələləri həll etmək, bununla da əhalinin maddi və mədəni həyat səviyyəsini yüksəltməkdir

D) bələdiyyə tərəfindən yaradılan, dövlət orqanları sistemində daxil olan yerli əhəmiyyətli məsələləri həll etmək

E) bələdiyyələrin statusunu qorumaq və çoxsaylı qanunlar və digər normativ-hüquqi sınıdları qəbul etmək

218. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A) Azərbaycanda olan torpaqların təxminən 32%-i bələdiyyələrə verilmişdir

B) özünüidarəetmə şəraitində mülkiyyət münasibətləri vasitəsilə əmək idarəetmə ilə birləşir

C) şəhər bələdiyyələrinin fəaliyyətində yerli şəraiti nəzərə almaqla ekoloji tarazlığın qorunması, yaşıllıqların bərpası, havanın, suyun hər cür çirklənməsinin qarşısının alınması istiqamətində tədbirlər həyata keçirir

D) vergi ödəyicilərinin hüquq və vəzifələri Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi tərəfindən tənzimlənir

E) şəhərlərin inkişafı ilə qarşılıqlı əlaqədə olan bir çox problemlər ortaya çıxır

219. Biri yalnızdır

A) vergitutma obyektləri mənfəət, əmlak, torpaq, faydalı qazıntılardır

B) vergi ödəyiciləri onların sahibi kimi çıxış edən, vergi ödəyən fiziki və hüquqi şəxslər, beynəlxalq təşkilatlar onların filialları və digər bölmələrdir

C) bələdiyyələrin icra orqanı onun icra aparatıdır

D) komissiyalar yerli əhəmiyyətli sosial müdafiə və inkişaf məsələlərinin həlli ilə əlaqədar proqramlar hazırlayıb bələdiyyələrin başçısına və yerli əhalinin müzakirəsinə verirlər

E) bələdiyyə vergilərinin ləğvi haqqında qərar yalnız Vergilər Nazirliyinin razılığı şəraitində qüvvəyə malik olur

220. Biri yalnızdır

A) bələdiyyələrin böyük əksəriyyəti qarşılarında duran vəzifələri yüksək səviyyədə yerinə yetirib kifayət qədər gəlir əldə edə bilirlər

B) bələdiyyənin sədri bələdiyyə üzvlərinin iclasında bələdiyyə üzvlərinin sırasından açıq səsvermə yolu ilə səslərin yarısından çoxunu topladıqda seçilir

C) bələdiyyələrin fəaliyyətində və qarşılarında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsində yerli sosial müdafiə, sosial və iqtisadi inkişaf proqramları həlledici yer tutur

D) bələdiyyələrin statusu haqqında qanun 2 iyul 1999-cu ildə qəbul olunmuşdur

E) bələdiyyələr yerli iqtisadi inkişaf, yerli ekoloji və s. proqramlar da işləyib hazırlayıb və həyata keçirilməsini təşkil edirlər

221. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A) xərclər sahəsində yaranan kəsrlər beynəlxalq normalarda yol verilməsi mümkün olan hədlərdən aşağı olur

B) bələdiyyələr yerlərdə ümumdövlət mənafeyinin ifadəçiləridirlər

C) gəlirlər əsasən bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsi və icarəyə verilməsindən, fiziki şəxslərdən torpaq vergisindən, dövlət büdcəsinin dotasiyasından daxil olur

D) xərclər əsasən bələdiyyə orqanlarının saxlanılmasına, yolların tikintisi və saxlanılmasına, mənzil-kommunal təsərrüfatına sərf olunur

E) bələdiyyələrin gələcək inkişafı onların özündən asılı olan və olmayan-obyektiv xarakter daşıyan bir sıra problemlərin həllini tələb edir

222. Plan haqqındakı fikirlərdən biri yalnızdır

A) planın dövlət sektoruna aid olan hissəsi məcburi xarakter daşıyır

B) plan konkret ərazidə olan çoxsaylı iqtisadi və sosial subyektlərin mənafe və fəaliyyətinin əlaqələndirilməsini nəzərdə tutur

C) plan yalnız İEÖ-də indikativ xarakter daşıyır

D) planın işlənilib hazırlanması dövlət büdcəsindən və digər mənbələrdən maliyyə və digər vəsaitlərin alınmasını mümkün hesab edir

E) plan direktiv xarakter daşımır, çünki müxtəlif mülkiyyət formaları var

223. Dövlət proqramının hazırlanmasında nəzərdə tutulmur

A) maddi, əmək, maliyyə ehtiyatlarının aşkara çıxarılması

B) sahə və ərazi məsələlərinin həllinə qarşılıqlı əlaqədə, razılaşdırılmış və kompleks münasibət göstərilməsi

C) lazım olan maliyyə vəsaitinin miqdarının, maliyyələşdirmə mənbələrinin əsaslandırılması, müəyyən edilməsi

D) indikativ proqramlaşdırma və məqsədli proqramların həyata keçirilməsi

E) dövlət sifarişçilərə zəruri maliyyə ehtiyatları ayrılır və onlar proqramların yerinə yetirilməsi üçün məsuliyyət daşıyırlar

224. Regional iqtisadi inkişaf plan və proqramları hazırlanarkən ön plana çəkilir.

Biri yalnızdır

A) əhalinin sosial problemlərinin həlli

B) yerli məhsullar hesabına tələbatın ödənilməsi

C) regional istehsal potensialından səmərəli istifadə

D) xarici bazara daha çox rəqabət qabiliyyəti məhsul çıxarılması

E) regionlarda əhalinin işsizlik səviyyəsinin sabitləşdirilməsi

225. Tənzimləmə vasitələrinin hazırlanması və istifadəsi neçənci illərdən başlamışdır

A) XX B) XIX E) XII

C) XVII D) XV

226. Strateji planlaşdırmanın inkişafı neçənci əsrdən başlamışdır

A) XIX B) XX E) XIV

C) XVII D) XVIII

227. Neçənci illərdən başlayaraq planlaşdırma, məqsədli proqram və proqnozlaşdırma daha da inkişaf etmişdir

- A) XIV əsrin 40-50 B) XVIII əsrin 50-60
C) XX əsrin 60-70 D) XIX əsrin 40-60
E) XVI əsrin 80-90

228. İndikativ planlaşdırma haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

- A) indikativ planlaşdırma direktiv xarakter daşımır
B) indikativ planlaşdırma xalq təsərrüfatının ümumi inkişaf planı deyil, xalq təsərrüfatının vacib bilinən sahələrinin inkişaf proqramıdır
C) regionlar və təsərrüfat sahələri miqyasında indikativ planlaşdırma geniş yayılmışdır
D) indikativ planlaşdırma qısa və uzunmüddətli ola bilər
E) indikativ planlar müvafiq ərazilərdə iqtisadiyyatın bütün sahələrinin ümumi inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirir

229. Fransada neçənci illər arasında planlaşdırmada müəyyən dəyişikliklər aparılmışdır

- A) 1956-1961 B) 1947-1957 E) 1947-1998
C) 1981-1990 D) 1984-1988

230. Fransada neçənci illərdə ölkə miqyasında xalq təsərrüfatının ümumi planını işləyib hazırlamağa cəhd göstərilmişdir

- A) 1966-1970 B) 1956-1960 E) 1950-1965
C) 1971-1979 D) 1960-1964

231. İndikativ planda aşağıdakılar öz əksini tapmışdır. Biri yalnızdır

- A) iqtisadi artım, investisiya qoyuluşları, iqtisadiyyatın sahə və ərazi və s. cəhətdən balanslaşdırılması, inflyasiya, rəqabət və maliyyə axını
B) iqtisadiyyatın inkişafının uzun müddətli məqsədi, proqnozlaşdırılan göstəricilər
C) strateji vəzifələr
D) sahə inkişaf proqnozları, sahəvi plan tapşırıqları və s.

E)ölkədə nəzərdə tutulan sosial-iqtisadi inkişafın ümumi əlamətləri

232.Yaponiyada planlaşmaya aid olmayan fikiri göstərin

A)indikativ planlaşdırmanın Yaponiya sitemində iqtisadiyyatın idarə olunmasında dövlətin böyük rolu xüsusiylə seçilir

B) Yaponiyada ümummilli sosial-iqtisadi inkişaf planının tərtibinə xüsusi fikir verilir

C)) Yaponiyada planlaşma əsasən inzibati və direktiv plan adlanır

D) Yaponiyada planlaşma iqtisadi artım və iqtisadiyyatın səmərəli fəaliyyət vasitəsi kimi qiymətləndirilir

E) Yaponiyada planlaşma makro və mikro sosial-iqtisadi proseslərin tənzimlənməsində müstəsna rol oynayır

233. Yaponiyada ilk beşlik planı neçənci illərdə hazırlanmışdır

A)1970 B)1956 C)1965

C)1964 D))1955

234.Beşillik planda nəzərdə tutulan məqsədlərə aid deyil

A) Yaponiyanın iqtisadi müstəqilliyini təmin etmək

B)tam məşğulluğa nail olmaq

C)millətin səviyyəsinə yüksəltmək

D)inkişafda qeyri-nisbətliyi aradan qaldırmaq

E))mənfəti maksimum səviyyəyə çatdırmaq

235.Planlaşdırma və məqsədli proqramların rolu, əhəmiyyəti aşağıdakılarda öz əksini tapmışdır. Biri yalnızdır

A))cari proqramların hazırlanması və həyata keçirilməsi

B)planlaşdırma və idarəetməyə kompleks yanaşılması

C) kompleks proqramların işlənilib hazırlanmasının ümumi qaydalarının müəyyən edilməsi

D) proqram tədbirlərinin və son məqsədin formalaşdırılması

E) makroişafın kompleks poqramının reallaşması üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması

236. Yaponiyada neçənci ildə “Ölkənin ərazisinin kompleks inkişafının üçüncü planı “ qəbul olunmuşdur

- A) 1996 B) 1997 E) 1998
C) 1999 D) 1995

237. İranda neçənci illərdən başlayaraq makroişaf planı hazırlanır

- A) 1945 B) 1949 E) 1960
C) 1950 D) 1956

238. İstehsal olunan illik ümumi daxili məhsulun həcminə görə neçənci ildə Çin tutduğu on birinci yerdən ikinci yerə qalxıb

- A) 1992 B) 1994 E) 1993
C) 1995 D) 1996

239. Biri yalnızdır

A) azad rəqabət inhisarlar arasında rəqabətə çevrilir

B) kapitalist iqtisadiyyatında tənzimləmə iri inhisar birliklərinin dövlət tənzimlənməsi və dövlət inhisar tənzimlənməsi formasında birləşir

C) inhisar tənzimlənməsi və dövlət tənzimlənməsi arasında mənafe baxımından fərqlər var

D) ayrı-ayrı inhisarlar tərəfindən əsas istehsal və xidmət sahələri, son nəticədə bütövlükdə təkrar istehsal prosesi ayrı-ayrı inhisar təsərrüfatları üzrə tənzimlənilir və idarə olunur

E) inhisarların öz iqtisadiyyatını tənzimləməsi, planlaşdırması qeyri-zəruri xarakter daşıyır

240. Neçənci ildə Sankt-Peterburq şəhərində regionun inkişafının strateji planı hazırlanıb

- A) 1996 B) 1997 E) 1993
C) 1998 D) 1995

241. Kim tərəfindən Sankt-Peterburq şəhərində regionun inkişafının strateji planı hazırlanıb

A) V. Smirov B)) V. A. Yakovlev E) A. B. Batalin

C) P. M. Alampiyev D) O. P. Varman

242. Federal miqrasiya proqramı neçənci ildə işlənib hazırlanmışdır

A) 1996-1998 B) 1995-1997 E) 1996-1997

C)) 1998-2000 D) 1997-1999

243. Hər hansı ərazidə inkişaf proqramının hazırlanması, idarə olunması və həyata keçirilməsi aşağıdakılardan asılıdır. Biri yalnızdır

A) maliyyələşmə mənbələrindən

B) müxtəlif məsələləri əhatə dairəsindən

C) həmin proqramın böyüklüyündən

D)) onun sosial-iqtisadi problemlərinin səviyyəsindən

E) regionun böyüklüyündən

244. Biri yalnızdır

A) proqnozlaşdırma, strateji planlaşdırma və proqramların işlənib hazırlanması demokratik dövlətlərdə iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin geniş yayılmış ümumi vasitələridir

B) bazar iqtisadiyyatına keçidin ilkin mərhələlərində, planlaşdırma və məqsədli proqramların həyata keçirilməsi mümkün olmayan sahələrdə və hallarda proqnozlaşdırma daha çox tətbiq olunur

C) müxtəlif ölkələrdə indikativ planlaşdırma və məqsədli proqramların müxtəlif formaları mövcuddur

D) indikativ planlaşdırma qısa, orta və uzun müddətli ola bilər

E)) icra hakimiyyəti orqanları yerli əhalinin mənafeyinin, bələdiyyələr ümumdövlət mənafeyinin ifadəçiləridirlər

245. Aşağıdakılardan biri yalnızdır

A)) dövlət proqramları yalnız fəvqəladə proqramlar ola bilər

B) planlaşdırmada adətən məqsədlər, inkişaf istiqamətləri və onların maliyyələşmə mənbələri əsaslandırılır

C) indikativ planların səmərəliliyi inkişaf etmiş əksər ölkələrin nümunəsində öz əhəmiyyətini çoxdan göstərmişdir

D) proqnozlaşdırmada regionda iqtisadiyyatın gələcək ehtimal olunam inkişaf istiqamətləri hqaqqında müəyyən təsəvvür yaratmaq məqsədi daşıyır, müxtəlif müddətlər üçün hazırlanır

E) dövlət proqramları adi və fəvqəladə proqramlar ola bilər

246. Biri yalnızdır

A) proqnozlardan və indikativ planlardan fərqli olaraq məqsədli dövlət proqramlarının yerinə yetirilməsi vacib hesab olunur

B)) plan proqnoz və proqramlar yalnız yerli orqanlar tərəfindən tənzimləmənin vahid və uzunmüddət fəaliyyət göstərən vasitələrini özündə birləşdirir

C) adi proqramlar orta müddətli olub 3-5 il müddətinə tərtib olunur

D) fəvqəladə proqramlar böhran, kütləvi işsizlik , təhlükəli inflyasiya və s. kimi kritik şəraitlərdə işlənilib hazırlanır

E) plan və proqramlar regionların imkanlarından səmərəli istifadə etməklə həmin ölkələrin xarici bazara müxtəlif və rəqabət qabiliyyətli məhsullarla çıxış imkanlarını genişləndirir

247. Biri yalnızdır

A) məhsuldar qüvvələr inkişaf etdikcə iqtisadi cəhətdən özünəməxsus ixtisaslaşma istiqamətləri olan regionların sayı tədricən artır

B) ayrı-ayrı ərazi vahidlərinin daxili problemlərinin öyrənilməsi, demokratik ölkələrdə vahid sosial-iqtisadi inkişaf lahiyyələrinin hazırlanması dövlət ətnzimlənməsi üçün əsas vasitə olaraq qalır

C)) adi proqramlar böhran, kütləvi işsizlik , təhlükəli inflyasiya və s. kimi kritik şəraitlərdə işlənilib hazırlanır

D) proqnozlardan və indikativ planlardan fərqli olaraq məqsədli dövlət proqramlarının yerinə yetirilməsi vacib hesab olunur

E) proqnozlaşdırmada regionda iqtisadiyyatın gələcək ehtimal olunam inkişaf istiqamətləri hqaqqında müəyyən təsəvvür yaratmaq məqsədi daşıyır, müxtəlif müddətlər üçün hazırlanır

248. Biri yalnızdır

A) məhsuldar qüvvələr inkişaf etdikcə hər bir ölkədə iqtisadi cəhətdən özünəməxsus istehsal istiqamətləri olan regionların, şəhərlərin sayı tədricən artır

B) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi üzrə görülən bütün başqa tədbirlər kimi məqsədli proqramlar, proqnozlar və perspektiv yönümlü planlar da aktiv regional siyasət aparılmasının daxili tərkib hissəsidir

C) proqnozlaşdırma, strateji planlar və məqsədli regional inkişaf proqramlarının hazırlanması və tətbiqi iqtisadiyyatı dövlət tənzim və idarəetmənin geniş miqyasda idarəetmə məhsuludur

D) indikativ planlaşdırma direktiv xarakter daşıyır, bir ölkədə onun icarsına dövlət müdaxiləsi güclüdür, başqa bir ölkədə zəifdir

E) ayrı-ayrı ərazi vahidlərinin daxili problemlərinin öyrənilməsi, demokratik ölkələrdə vahid sosial-iqtisadi inkişaf lahiyyələrinin hazırlanması dövlət tənzimlənməsi üçün əsas vasitə olaraq qalır

249. Biri yalnızdır

A) dövlətin düzgün daxili siyasət yeritdiyi şəraitdə indikativ plan onun özü üçün də məcburi xarakter daşıyır

B) fəvqəladə proqramlar böhran, kütləvi işsizlik, təhlükəli inflyasiya və s. kimi kritik şəraitlərdə işlənilir hazırlanır

C) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi vasitələri bütün ölkələr üçün eyni dərəcədə, eyni formada həyata keçirilmir

D) proqnozlaşdırma, strateji planlar və məqsədli regional inkişaf proqramlarının hazırlanması və tətbiqi iqtisadiyyatı dövlət tənzim və idarəetmənin geniş miqyasda idarəetmə məhsuludur

E) demokratik cəmiyyətdə ölkənin sosial-iqtisadi həyatına dövlətin birbaşa müdaxiləsi artır

250. Biri yalnızdır

A)) iqtisadiyyatın dövlət tənzimləməsi vasitələri bütün ölkələr üçün eyni dərəcədə, eyni formada həyata keçirilir

B)ABŞ-da indikativ planlaşdırma dah çox proqram məqsədli xarakter daşıyır

C)indikativ planlar daha çox dövlətləşdirilir – məqsədli dövlət proqramı xarakteri alır

D) indikativ planların federal büdcənin parametrləri, gəlir və xərcləri ilə əlaqələndirilməsinə ciddi əhəmiyyət verilir

E) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi üzrə görülən bütün başqa tədbirlər kimi məqsədli proqramlar, proqnozlar və prespektiv yönümlü planlar da aktiv regional siyasət aparılmasının daxili tərkib hissəsidir

251. Biri yalnızdır

A)son illər MDB ölkələrində də iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin mühüm bir forması olmaqla indikativ planlaşdırmadan istifadə olunmağa başlanmışdır

B))demokratik cəmiyyətin inkişafının hazırkı mərhələsində kapital yalnız sahə üzrə təmərküzləşir

C) indikativ planlar daha çox dövlətləşdirilir – məqsədli dövlət proqramı xarakteri alır

D)ABŞ-da nəinki öz ölkəsinin, həm də dünya ölkələri iqtisadiyyatının elmi cəhətdən əsaslandırılmış modeli hazırlanır

E)inhisarların öz iqtisadiyyatını tənzimləməsi, planlaşdırması obyektiv zərurətə çevrilib

252. Biri yalnızdır

A)regional inkişaf proqramlarının hazırlanması və tətbiqi nisbətən çətin, mürəkkəb bir prosesdir

B)maliyyələşmədə dövlət büdcəsinin, müvafiq şəhər və rayonların büdcəsinin və s. vəsaitlərin xüsusi çəkisi onların bu proqramda nə dərəcə maraqlı olmasını nəzərə almaqla müəyyən edilə bilər

C))məqsədli proqramların, strateji planların hazırlanması və həyata keçirilməsinin dövlət strukturları tərəfindən maliyyələşdirilməsi həmişə məcburi xarakter daşıyır

D)müxtəlif ölkələrdə və hətta eyni bir ölkə daxilində müxtəlif ərazi inkişaf proqramlarının hazırlanması və tətbiqi üçün müxtəlif təşkilati-idarəetmə formalarından istifadə olunur

E)iri region və ya ölkə xalq təsərrüfatı əhəmiyyətli proqramların həyata keçirilməsinin idarə olunması dah çox problem xarakteri dşiyır

253.Biri yalnızdır

A)MDB ölkələri üçün ,xüsusiyələ keçid dövründə indikativ planlaşdırma və məqsədli praqramların mühüm əhəmiyyəti ola bilər

B)Azərbaycanda olan bir sıra aqrar-sənaye sahələrini lazımı səviyyədə sabit sürətlə inkişaf etdirmək üçün indikativ planlaşdırma və məqsədli proqramların işlənilib hazırlanması müstəsna əhəmiyyət kəsb edir

C)bəzən hətta separatizmin özü də mərkəzi idarəetmə aparatının zəifliyindən , bütün ölkəyə dəyən ziyandan çıxmaq , öz mülkiyyətini qoruyub saxlamaq , mühafizə etmək məqsədi daşiyır

D))1998ci ildən Sankt-Peterburq şəhərində regionun inkişafının strateji planı işlənilib hazırlanıb

E)iqtisadiyyatın proqnozlaşması, strateji regional planlar, məqsədli proqramlar etibarlı dövlət tənzimləmə mexanizmi olmaqla iqtisadiyyatda əmələ gələn mənfi meyllərin qarşısının alınmasında mühüm vasitə rolunu oynaya bilərlər

254.Tenessi çayı vadisi regionu neçənci illərdən Federal hökumətin diqqətini cəlb etmişdir

A)40-cı B) 50-cu E))30-cı

C)70 D)60

255. Tenessi çayı ətrafi müdiriyyəti neçənci ildə yaradıldı

A))1933 B) 1931 E)1935

C)1934 D)1936

256. Tenessi proqramı haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

A)proqram tərtib edilən ərəfədə Tenessi çayı ətrafi ərazi istehsal texnologiyası geri qalmış kənd təsərrüfatı rayonu olmaqla torpağının məhsuldarlığı çox aşağı idi

B)) Tenessi çayı vadisi regionu 50-cu illərin əvvəllərindən ABŞ-ı böyük böhran və durğunluq bürüdüyü zaman Federal hökumətin diqqətini cəlb etmişdir

C) “Tenessi çayı vadisinin kompleks inkişafı proqramı” hazırlandı və onu mərhələ-mərhələ həyata keçirmək üçün müvafiq fəaliyyət sahələri seçildi

D) ilk klassik nümunəsi ABŞ-da yaranmışdır

E) Tenessi çayı ətrafı müdiriyyəti F.Ruzveltin təşəbbüsü ilə yaradıldı

257. Tenessi çayı ətrafı müdiriyyəti kimin təşəbbüsü ilə yaradıldı

A) İ.F.Burdoya B) N.N.Nekrasova E) F.Viqman

C)) F.Ruzvelt D) V.A.Yakovlev

258. Müdiriyyətin fəaliyyəti istiqamətlərinə aid deyil

A) elektrik enerjisinin istehsalı və bölüşdürülməsi

B) ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması və rekreasiya resursunun inkişafı

C) kənd təsərrüfatının elektriklişdirmə və kimyalaşdırma əsasında inkişaf etdirilməsi

D)) inkişafın strategiyası və dövlət tənzimləmə vasitələrinin inkişafı

E) müxtəlif təyinatlı su texniki urğularının tikilməsi və istismarının təşkili

259. “Tenessi çayı vadisinin kompleks inkişafı proqramı” hansı xüsusiyyətinə görə diqqəti cəlb edirdi

A) tək-cə nəticələrinə görə

B) idarəetmə formasına görə

C) ilk yaranan proqram olduğuna görə

D) hamısına görə

E)) tək-cə nəticələrinə görə deyil, həm də idarəetmə formasına görə

260. ABŞ-da ərazi idarəetmənin korporativ forması neçənci ildə təsis olunmuşdur

A)) 1921 B) 1920 E) 1922

C) 1923 D) 1925

261. Ərazi idarəetmənin korporativ forması hansı limanların idarəedilməsinə tətbiq olunmuşdur

- A) Nyu- York və Nyu-Orlean B)) Nyu- York və Nyu-Denersi
C) Nyu-Denersi və Nyu-Orlean D) yalnız Nyu- York
E) heç biri

262. Neçənci illərdən ABŞ-da elektrik enerjisi istehsalının 6%-i Tenessi çayı ətrafının payına düşürdü

- A) XIX əsrin 90-cı B) XVIII əsrin 80-ci
C) XX əsrin 90-cı D) XX əsrin 80-ci
E) XX əsrin 70-ci

263. XX əsrin 90-cı illərinin ortalarından ABŞ-da elektrik enerjisi istehsalının neçə %-i Tenessi çayı ətrafının payına düşürdü

- A) 4% -i B) 5%-i E) 7%-i
C) 8%-i D) 6%-i

264. Neçənci illərdən Tenessi vadisində adambaşına gəlir ABŞ-ın orta səviyyəsinə yaxınlaşmışdır

- A) 50-ci B) 60-cı E) 80
C) 70 D) 90

265. Neçənci ildə qəbul edilmiş qanuna əsasən energetika proqramları özünü maliyyələşdirmə sistemində keçdi

- A) 1959 B) 1960 E) 1960
C) 1971 D) 1965

266. Korporasiya hansı məqsədlərə nail olmaq istiqamətində yeni strateji kurs işləyib hazırlamışdır

- A) çay ətrafının təsərrüfatının sabit inkişafına nail olmaq
B) əmək məhsuldarlığının artımının stimullaşdırılması və əldə olunacaq mənfəətin hansı yolla olur olsun artırılmasına nail olmaq

C) Tenessi çayının ekoloji təmizliyinə və kommersiya məqsədi  c n istifadəsinin yaxşılaşmasına nail olmaq

D) təkmil ekologiyaya görə və ekoloji problemlərin həllində liderliyə nail olmaq

E) energetika g c n  görə ABŞ-da birinci olmaq

267. Tenessi proqramı yeni tərtib edilən vaxt qarşıya qoyulan vəzifələr yerinə yetirildikdən sonra neçənci ildə “yaşıl kitab “ adı ilə yeni istiqamət müəyyənləşdirildi

A)1942

B)1946

E)1950

C)1952

D)1965

268. Tenessi proqramının yeni istiqamətində müəyyən məqsədlər nəzərdə tutulurdu. Aid olmayanı göstərin

A) təbiəti mühafizə məqsədləri

B) maliyyə ç tinklikl ri baş verdiyi illərdə şirkət xərclərinin aşığı salınması

C) rifah halının yüksəlməsi

D) x susı korporasiyalar əsasında m nf at əldə etmək

E) milli iqtisadiyyatın bütün sahələrinin inkişafı

269. İlk AİZ-lər neçənci ildə yaranmışdır

A) XI  srd 

B) XIV  srd 

E) XV  srd 

C) XIII  srd 

D) XVI  srd 

270. Neçənci illərdə dəniz sahili ölkələrin liman şəhərlərində sərbəst ticarət zonaları fəaliyyət göstərməyə başlamışdır

A) XVI-XVII

B) XIV-XVI

E) XIII-XV

C) XVII-XVIII

D) XVIII-XIX

271. Neçənci illərdən başlayaraq AİZ-lər bir çox ölkələrdə daha geniş yayılmağına başladı

A) XX  srd n

B) XIX  srd n

E) XVIII  srd n

C) XVI  srd n

D) XV  srd n

272. Neçənci illərdən başlayaraq təsərrüfat fəaliyyətinin bütün əsas sahələrində AİZ-lər yaranmış və inkişaf etmişdir

- A)XVI əsrdən B) XIX əsrdən E)XVIII əsrdən
C)XX əsrdən D) XV əsrdən

273. İxracə meylli sənayeləşmə strategiyası neçənci illərdən daha sürətlə inkişaf etməkdədir

- A)XX əsrin birinci yarısı B) XIX ərsin sonları
C)XIX əsrin əvvələri D))XX əsrin ikinci yarısı
E)XIX əsrin əvvəlləri

274. İxracə meylli sənayeləşmə strategiyası hansı ölkələrdə daha sürətlə inkişaf etməkdədir

- A)Almaniya ,Yunanıstan
B)Türkiyə, Fransa
C)Rusiya, İsveç
D)Çin, Hindistan
E))Türkiyə ,Rusiya

275. Neçənci illərdə AİZ-lər dünya iqtisadiyyatının inkişaf xarakterini və istiqamətlərini müəyyən edən mühüm vasitələrdən birinə çevrilmişdir

- A))XX əsrin 70-90-cı
B)XIX əsrin 60-70-ci
C)XVII əsrin 50-60-cı
D)XIX əsrin 40-50-cı
E)XX əsrin 50-60

276. AİZ-lərə ilk əsas tərif neçənci ildə verilmişdir

- A) 1970 B))1973 E)1972
D)1976 D)1975

277. AİZ-lərin ümumi sayı nə qədərdir

- A)300-dən çox B) 350-dən çox E)400-dən
C))500-dən çox D) 450-dən çox

278. AİZ-lərin neçə əsas forması var

- A) 2 B)5 E)3
C)6 D))4

279. AİZ-lərin əsas formasına aid olmayanı göstər

- A)azad sənaye zonası
B)azad işgüzarlıq zonası
C)bank üzrə frank zonası
D)azad sənaye zonası
E))sosial-iqtisadi zona

280. AİZ-lərin fəaliyyət rejimi, iqtisadi təyinatını nəzərə almaqla onları neçə qrupa bölmək olar

- A))4 B)5 E)6
C)7 D)8

281. AİZ-lərin fəaliyyət rejimi, iqtisadi təyinatını nəzərə almaqla onları qruplara bölmək olar.Aid olmayanı göstər

- A) azad sahibkarlıq zonaları
B)) azad işgüzarlıq zonası
C)azad bank-siğorta zonaları
D) azad ticarət zonaları
E)istehsal-ixrac zonaları

282.AİZ-lər haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

- A) AİZ-lərmüxtəlifdir
B) AİZ-lər inkişaf edib çoxfunksiyalı olduqca ona verilən təriflə də dəyişilmişdir
C)) AİZ-lər 50-dən çox forması mövcuddur

D) AİZ-lər ən geniş yayılan azad ticarət zonalarıdır

E) AİZ-lərə ilk əsas tərif Kioto forumunda verilmişdir

283. Xarici ticarət zonası ən geniş hansı ölkədə yayılmışdır

A) Almaniya

B) Fransa

C) İngiltərə

D) ABŞ

E) Türkiyə

284. İstehsal-ixrac zonalarına investisiya qoymaq səlahiyyətlərişirkətlərə verilmişdir

A) yalnız milli

B) yalnız xarici

C) milli, trans milli

D) trans milli

E) həm milli , həm də xarici

283. İstehsal-ixrac zonalarına investisiya qoymaq səlahiyyətlərində əsas rolu hansı şirkətlər oynayır

A) xarici

B) milli

C) trans milli

D) heç biri

E) həm milli , həm də xarici

284. Azad banklar hansı iqtisadi zonalarda azad bir qurum kimi yaradıla bilər

A) həm azad, həm də azad olmayan

B) yalnız azad

C) yalnız azad olmayan

D)trans şirkətlərdə

E) heç biri

285. Azad bank zonasına aid olan fikirlərdən biri yalnızdır

A) Azad banklar həm azad iqtisadi zonalarda, həm də azad iqtisadi zona olmayan ərazilərdə müstəqil, azad bir qurum kimi yaradıla bilər

B) Azad bank zonasında valyuta və investisiya nəzarəti mövcuddur

C) Azad bank zonalarında faiz dərəcəsi aşağı olduğundan dünya kapital bazarında onların işində çətinlik olmur

D) Azad banklar zonasına “Bank üzrə frank zonası “ kimi baxılır

E) Azad banklar zonası bank və sığorta əməliyyatları üzrə ixtisaslaşmışdır

286. Xüsusi iqtisadi zona neçənci illərdən fəaliyyətə başlamışdır

A) XIX əsrin birinci yarısı

B) XX əsrin sonları

C) XX əsrin əvvəlləri

D) XX əsrin ikinci yarısı

E) XIX əsrin sonları

287. Xüsusi iqtisadi zonalar hansı ölkələrdə yaranmağa başlamışdır

A) Almaniya, B. Britaniya

B) ABŞ, Ukrayna

C) Çin, Hindistan

D) Macarıstan, Yunanıstan

E) Polşa, Macarıstan

288. Xüsusi iqtisadi zona haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

A) məhsul istehsalı zamanı vergidə güzəştləndirilmir

B) xüsusi iqtisadi zona güzəştlə təsərrüfat fəaliyyəti zonasıdır

C) ixrac xarakterli istehsalda üstünlük verilir

D)adətən 300-600kv.km ərazini əhatə edir

E)bu zonaya gömrük rüsumundan azad material, texnika idxalına icazə verilir

289.Neçənci əsrdə Çin iqtisadiyyatında əldə edilən nailiyyətlərdə xüsusi iqtisadi zonalar müstəsna rol oynamışdır

A)XVIII-XIX

B))XX-XXI

C)XIX-XX

D)XX-XXII

E)XVIII-XXI

290.Neçənci əsrdən başlayaraq texnopolis, texnoloji park Avropa ölkələrində təşkil olunmaqdadır

A)XVII

B)XVII

C))XX

D)XIX

E)XXI

291.Elmi-texniki inkişaf zonası haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

A)burada xarici, müştərək və milli müəssisələrin güzəştli şərtlərlə yaradılması və fəaliyyətinə icazə verilir

B) elmi-texniki inkişaf zonalarının fəaliyyətində mərkəzi yeri texnopolislər, elmi-texniki parklar, texnoloji parklar tutur

C) elmi-texniki inkişaf zonasları XX əsrdən başlayaraq təşkil olunmaqdadır

D))belə ərazilər nisbətən böyük, kompakt ərazidə tədqiqat, lahiyə və elmi-istehsalat firmalarının yüksək səviyyədə təmərküzləşməsiilə səciyyələnir

E)sənaye zonalarının quruluşunun mütərəqqi istiqamətdə təkmilləşməsi yolu ilə və ya universitetlərin bazasında yaradılır

292."İnkişaf mərkəzi"-nin yaradılması metodu hansı ölkələrdə tətbiq olunur

A)İEÖ

B) həm İEÖ, həm də İEO

C)Hamısı

D)YSÖ

E))İEO

293. "İnkişaf mərkəzi"-nin neçə qrupu fərqləndirilir

A))2

B)3

C)4

D)5

E)6

294.Sahibkarlıq zonası haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

A)bir qayda olaraq, bu zona şəhərin durğunluq seçirən, geri qalmış ərazi hissəsində məhdud vaxt ərzində fəaliyyət göstərmək üçün yaradılır

B))sahibkarlıq zonası ölkənin daxilində sahibkarlıq üçün əlverişli şərait yaradılmış qeyri-lokal ərazi hissəsidir

C)belə ərazilərdə sahibkarlığın iqtisadi fəaliyyətini artırmaq üçün güzəştli inzibati, vergi kredit rejimi müəyyən edilir

D)xüsusi regional formalardan biridir

E) sahibkarlıq zonası ölkənin daxilində sahibkarlıq üçün əlverişli şərait yaradılmış lokal ərazi hissəsidir

295.Offşor zonalar haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

A) offşor zonaları xarici sahibkarların diqqətini birinci növbədə vergi ödəmələrinin aşağı səviyyədə olması cəlb edir

B)offşor zonanın əsas əlaməti xarici kampaniyaların azad qeydə alınması və onların fəaliyyətinin yerli qanunçuluğa tabe olmasıdır

C))offşor kampaniyalar olan ölkələr yalnız offşor zonalardan mənfəət götürür

D) offşor zonalara mütəxəssislərin münasibəti müxtəlifdir

E) offşor zonalarda olan kampaniyalar, onların sahibləri və xarici xidmətçilər haqqında məlumatlar mərkəzləşmiş qaydada alınır

296. Güzəştli zona nəyə deyilir

A) ölkənin sərhədləri daxilində yalnız xarici sahibkarların beynəlxalq hüquq normaları əsasında güzəştli şərtlərlə təsərrüfat fəaliyyəti üçün müvəqqəti ayrılmış xüsusi ərazi hissəsidir

B) ölkənin sərhədləri daxilində yalnız yerli sahibkarların beynəlxalq hüquq normaları əsasında güzəştli şərtlərlə təsərrüfat fəaliyyəti üçün müvəqqəti ayrılmış xüsusi ərazi hissəsidir

C) ölkənin sərhədləri daxilində xarici və yerli sahibkarların beynəlxalq hüquq normaları əsasında güzəştli şərtlərlə təsərrüfat fəaliyyəti üçün daimi ayrılmış xüsusi ərazi hissəsidir

D) ölkənin sərhədləri daxilində xarici və yerli sahibkarların beynəlxalq hüquq normaları əsasında güzəştli şərtlərlə təsərrüfat fəaliyyəti üçün müvəqqəti ayrılmış xüsusi ərazi hissəsidir

E) ölkənin sərhədləri daxilində yalnız xarici sahibkarların beynəlxalq hüquq normaları əsasında güzəştli şərtlərlə təsərrüfat fəaliyyəti üçün daimi ayrılmış xüsusi ərazi hissəsidir

297. Güzəştli zonaların yaranması və fəaliyyətini şərtləndirən əlamətlərə aid deyil

A) güzəştli zona hər hansı ölkənin ərazisində müvəqqəti olaraq müəyyənləşdirilmiş ərazi hissəsidir

B) güzəştli zona ölkə və ya onun bir regionu miqyasında konkret məqsədlərə çatmaq üçün yaradılır

C) güzəştli zonalar siyasi baxımdan ərazisində olduğu ölkənin sərhədləri daxilində, lakin gömrük sərhədləri xaricində qəbul edilir

D) güzəştli zonalar qarşıya qoyulan məqsədlərdən asılı olaraq fəaliyyət formalarına bölünür

E) güzəştli zonalar ərazisində olduğu ölkənin qanunları ilə idarə olunur

298. Neçənci illərdə güzəştli zonaların sayı artaraq 205-ə qədər olmuşdur

A) 1980

B)1975

C)1978

D)1985

E)1990

299.GZ-ın ümumi sayı neçənci illərdə ABŞ-da xüsusi sürətlə artmışdır

A)1950

B))1970

C)1960

D)1980

E)1940

300.Güzəştli zonalar haqqında fikirlərdən biri yalnızdır

A) güzəştli zonada bütün təsərrüfat fəaliyyəti konvertləşən valyuta ilə aparılır

B) güzəştli zonaların əsasını AİZ-lər təşkil edir

C)) güzəştli zonalarda təsərrüfat fəaliyyəti sahələri məhduddur

D)güzəştli zona ölkə və ya onun bir regionu miqyasında konkret məqsədlərə çatmaq üçün yaradılır

E)güzəştli zonalar hər hansı ölkənin ərazisində müvəqqəti olaraq müəyyənləşdirilir